

Datum:

Služby (obslužná sféra)

- většina velkoobchodů je součástí obchodních center, nabízejících i další služby (opravy, kina, restaurace, jsou specializované (např. hobby, sport nebo elektromarkety) nebo všeobecné s největším podílem prodeje potravin
- většina těchto obchodů je součástí zahraničních řetězců a i mezi nimi je velká konkurence - jedničkou na našem obchodním trhu je německý řetězec Schwarz (Kaufland, Lidl), za ním se o druhé místo dělí nizozemský Ahold (Albert) celosvětová 3. společně s britským Tesco (světová 4.), na čtvrtém místě německý velkoobchodní řetězec Makro (Metro), na dalších pozicích jsou německé Rewe (Penny, Billa), Globus.
- Ze specializovaných jsou úspěšné Bauhaus, Baumax nebo Dixons (Electroworld) a Datart. Roční obraty jednotlivých řetězců jsou asi 260 mld. Kč.

Cestovní ruch a rekreace

- cestovní ruch se někdy řadí mezi služby, jindy bývá vzhledem ke svému významu brán jako samostatné odvětví národního hospodářství
- cestovním ruchem označujeme cestování osob na přechodnou dobu do místa. Obvykle se dělí na domácí, zahraniční anebo organizovaný nebo individuální.
- domácí cestovní ruch zahrnuje různé formy organizované rekreace i individuální turistiku, chataření a jiné druhy odpočinku.
- zahraniční cestovní ruch se dělí z ekonomického hlediska na aktivní (příjezdy zahraničních turistů, přinášející k nám devizy) a pasivní (výjezdy našich občanů do zahraničí, vyžadující vývoz deviz)
- některé státy staví na cestovním ruchu svou ekonomiku. Takovou zemí naše republika není, přesto má dobré předpoklady pro jeho rozvoj. ČR má četné atraktivity cestovního ruchu, zejména historické památky, některé části přírody, lázně atd.
- v posledních letech se však značně rozšířila nabídka ubytovacích a stravovacích služeb, čerpacích stanic, zlepšila se kvalita některých služeb. Velké rezervy jsou však v kvalitě silnic a dálnic, zlepšit je třeba znalost světových jazyků a vztah k zahraničním návštěvníkům.
- v roce 2011 nás navštívilo cíleně (ne projíždělo) 7,6 mil. cizinců, průměrně u nás stráví 4 dny a utratí asi 110 mld. Kč, což tvoří asi 7 % HDP. Nejvíce utrácejí Japonci, Rusové a Izraelci.
- Nejčastěji k nám jezdí Němci (1,5 mil.), Slováci (850 tis.), Briti (840 tis.). Velmi častými hosty jsou i Japonci, Korejci a Rusové
- nejvýznamnější památky jsou v seznamu UNESCO a jedná se o: Prahu, Kutnou Horu, Český Krumlov, Holašovice, Telč, Zelenou Horu u Žďáru nad Sázavou, Třebíč, Litomyšl, Kroměříž, Olomouc, Lednicko-Valtický areál a brněnskou vilu Tugendhat.
- Řada našich měst byla pro množství památek vyhlášena za městské památkové rezervace a proslulé

jsou také mnohé hrady, zámky, přírodní památky, technické památky, skanzeny, muzea, zoologické zahrady.

- nejnavštěvovanější turistické cíle ČR (rok 2008): 1. Pražský hrad (1,34 mil.), 2. ZOO Praha (1,19), 3. Židovské Muzeum Praha (0,62) 4. Národní muzeum Praha (0,58), 5. Babylon centrum Liberec (0,54), 6. ZOO Dvůr Králové (0,536) , 7. ZOO Lešná Zlín (0,49), 8. Národní galerie Praha (0,477), 9. Staroměstská radnice Praha (0,456) 10. Památník Tereziín (0,443), 11. ZOO a botanická zahrada Plzeň (0,405), 12. Miniuni Ostrava (0,362), 13. Moravský kras (0,35) Český Krumlov (0, 338), Lednice (0,331), Hluboká (0,255), Karlštejn (0,254)

Otázky a úkoly ke kapitole:

Vyjmenuj, co to je cestovní ruch a podle jakých parametrů jej můžeme rozčleňovat:

.....
.....

Napiš jména čtyř národů, které k nám z hlediska cestovního ruchu cestují v největším počtu:

.....
.....

V posledních letech došlo k velkému nárůstu návštěvnosti naší vlasti zahraničními turisty. Vyber variantu, kolik turistů to bylo v roce 2011:

a) 350 tisíc b) 28 miliónů c) 97 tisíc d) 11 miliónů e) 7,6 miliónů

Je pravdou tvrzení, že Česká republika má na svém území celkem patnáct památek zařazených do celosvětové sítě UNESCO? ANO – NE

Velkoprodejny jsou většinou součástí, kde jsou dále v nabídce kavárny, restaurace, opravny nebo i kina. Z hlediska sortimentu zboží, které se ve velkoprodejnách nabízí je rozdělujeme na, kam patří například Tesco a, kam patří jako je Bauhaus, elektromarkety kam patří nebo kam řadíme Hervis a Intersport.

Největším řetězcem z hlediska tržeb je u nás, kterému patří obchody pojmenované Kaufland a

Vyber jednu zajímavost, která nepatří k našim turisticky nejnavštěvovanějším:

a) Židovské muzeum v Praze	b) ZOO ve Dvoře Králové
c) Národní divadlo v Praze	d) národní muzeum v Praze
e) Moravský kras	

Datum:

Cestovní ruch a rekreace

- lázeňství má u nás dlouholetou tradici. V ČR máme 35 lázeňských středisek. Lázně světové pověsti se nacházejí v západních Čechách v lázeňském trojúhelníku: Karlovy Vary-Mariánské Lázně-Františkovy Lázně.

- nejznámější ve světě jsou Karlovy Vary (termální prameny až 73⁰C), kde se hlavně léčí nemoci trávicího ústrojí a cukrovka

- v Mariánských Lázních se léčí nemoci trávicího a pohybového ústrojí

- v Jeseníku a Luhačovicích nemoci dýchacích cest

- nemoci oběhového ústrojí, srdeční a ženské choroby se léčí ve Františkových Lázních

- nemoci pohybového ústrojí se léčí především v Třeboni, Jáchymově (radioaktivní prameny), Teplicích a Jánských Lázních

- srdeční choroby v Poděbradech

Vnější vztahy ČR a zahraniční obchod

- z množství různých druhů vztahů, které udržujeme s okolním světem (kulturních, vědeckých, sportovních aj.), jsou nejvýznamnější vztahy ekonomické a politické

- ČR udržuje v současné době diplomatické styky asi se 135 zeměmi světa. U nás působí přes 70 zastupitelských úřadů cizích států a naše velvyslanectví pracují přibližně ve stejném počtu zemí

- s řadou zemí světa máme stále vízovou povinnost – k cestování jsou kromě pasů nutná i povolení (Kanada, Austrálie ...)

- ČR byla brzy po svém vzniku (19. 1. 1993) přijata jako 179. členský stát OSN, v této organizaci se účastníme v mezinárodních mírových jednotkách (UNPROFOR, SFOR, KFOR)

- v březnu 1999 se naše země stala členem NATO

- členem Evropské unie jsme od 1.5.2004

- zahraniční obchod je pro nás klíčový a jeho objem roste

- od našeho vstupu do EU máme kladnou obchodní bilanci - z naší země je do zahraničí vyváženo zboží v ceně přes 2,14 bilionu korun a dovoz činil 2,09 bilionu Kč

- ČR je také celosvětově velmi úspěšná v lákání zahraničních investorů, kteří přinášejí do země stamiliony

- i české firmy postupně investují v zahraničí

- struktura zahraničního obchodu vykazuje převahu dovozu paliv (zejména ropy a zemního plynu), moderních technologií a strojů, dopravních prostředků a spotřebního zboží

- ve vývozu převládají dopravní prostředky, různé průmyslové výrobky a stroje, ale také suroviny

- našimi hlavním a tradičním vývozním zbožím jsou: dopravní prostředky, stroje, spotřební zboží, chmel, slad, pivo, bižuterie, porcelán, sklo

- hlavním obchodním partnerem v exportu i importu je pro nás Německo, dále země EU a v importu Rusko
- stále roste i naše obchodní výměna s Japonskem, Čínou a Koreou
- především Německo, Korea a Japonsko u nás velmi investují

Otázky a úkoly ke kapitole:

Vyjmenuj, co znamená pojem lázeňský trojúhelník:

.....

.....

Napiš jména dvou velkých a známých lázeňských center na Moravě:

.....

Z hlediska zahraničního obchodu je pro nás nejdůležitějším partnerem tento jeden stát, který:

- a) *Německo* b) *Rusko* c) *Polsko* d) *USA* e) *Slovensko*

Je pravdou tvrzení, že občané České republiky mohou cestovat do všech států světa pouze s cestovním pasem nebo občanským průkazem? ANO – NE

Česká republika byla přijata do OSN v roce a v rámci této organizace se účastní vojenských operací pod označením misí, UNPROFOR nebo SFOR. Zároveň se účastníme i vojenských operací organizace, jejíchž členem jsme od března roku 1999 a důležitou událostí i z hlediska zahraničního obchodu pro nás byl vstup do, kam jsme vstoupili v roku..... . Od našeho vstupu do této organizace máme z hlediska zahraničního obchodu ZÁPORNOU – KLADNOU obchodní výměnu .

Vyber jednu z věcí, která nepatří mezi naše tradiční vývozní věci:

- a) *pivo* b) *především křišťálové sklo* c) *bižuterie* d) *dopravní prostředky* e) *ryby*

Datum:

Procvičovací hodina na téma sektor služeb v ČR:

Je pravdivé tvrzení, že nejvíce osob a zboží se u nás přepraví železniční dopravou? ANO - NE

Napiš, co řadíme do státní správy a co obyvatelstvu státní správa poskytuje:

.....

.....

Z hlediska turistického ruchu je náš stát známý i lázeňstvím. Uveď pět lázeňských středisek naší země:

.....

.....
Je pravda, že v sektoru služeb je v současnosti zaměstnána nadpoloviční většina naší praceschopné populace? *ANO – NE*

Vyber variantu, která jedna z našich kulturních památek není uvedena v prestižním seznamu celosvětově nejvýznamnějších památek UNESCO:

a) *Kroměříž* b) *Holašovice* c) *Kutná Hora* d) *Velehrad* e) *Olomouc*

Je pravdou tvrzení, že žena, která je zaměstnána jako knihovnice, je z hlediska sektoru služeb zaměstnána v kulturních službách? *ANO – NE*

Na naše území ročně zavítá cíleně asi miliónu turistů, nejvíce jich přijíždí tradičně z, Slovenska a Náš stát je také stále více oblíben u turistů ze vzdálených států - nebo, kteří u nás i hodně investují především v průmyslu.

Naším nejdůležitějším obchodním partnerem ale stále zůstává SLOVENSKO – RUSKO – NĚMECKO – RAKOUSKO – USA.

Nejvíce turistů k nám směřuje letecky. Jak se jmenuje naše hlavní a nejvytíženější letiště a ve kterém městě ho najdeme?

.....

Datum:

Kraje České republiky

- ČR se podle Ústavy dělí na 14 krajů – vyšší územní samosprávné celky
- jsou to:

Praha

Karlovarský

Ústecký

Liberecký

Královéhradecký

Středočeský

Plzeňský

Jihočeský

Vysočina

Pardubický

Moravskoslezský

Olomoucký

Zlínský

Jihomoravský

- kraj – mezistupeň mezi vládou a jednotlivými obcemi, v jeho čele stojí hejtman; převzal pravomoci od vlády, ministerstev a zrušených okresních úřadů:

A) řízení školství, zdravotnictví, veřejné hromadné dopravy a kultury na území kraje

B) správa silnic nižších tříd

C) možnost navrhnout zákony nebo je upravovat

D) vydávají vyhlášky či nařízení platné pro jejich území

- dále má státní správa 205 správních obvodů = obcí s rozšířenou působností

- ty poskytují základní služby (např. vydávání občanských průkazů, řidičských průkazů, cestovních pasů), finanční a stavební úřady, př. jsou Židlochovice

- okresy nadále existují – je jich 76 a plus 22 obvodů hlavního města Prahy

- v rámci EU se vytváří regiony NUTS2 = menší administrativní jednotky států mající více jak 1 milion obyvatel – v rámci naší země se proto spojují kraje do větších celků, například Jihomoravský kraj a kraj Vysočina tvoří region Jihovýchod

Otázky a úkoly ke kapitole:

Vyjmenuj, co znamená pojem NUTS 2 a uveď jeden jeho příklad:

.....
.....

Napiš jména našich krajů a kolik jich celkem je:

.....
.....
.....
.....

Z hlediska pravomocí nemůže kraj řešit jednu z uvedených věcí, kterou:

a) řízení veřejné hromadné dopravy na svém území

b) řízení školství, především středního na svém území

c) správu a řízení kulturních zařízení na svém území

d) správu silnic nižších tříd

e) určování rychlostí na dálnicích

Je pravdou tvrzení, že za vznikem krajů v České republice zanikly okresy? ANO – NE

Česká republika má celkem správních obvodů, které se také nazývají.....
a jednou z nich jsou i

Tyto správní obvody mají za úkol poskytovat základní funkce, kterými je například vydávání
..... nebo, dále v nich nalezneme
..... nebo stavební úřady.

Vyber jednu z variant, která se týká administrativního členění Prahy. Praha má celkem městských obvodů:

a) 1 b) 22 c) 56 d) 7 e) 2

Datum:

Hlavní město Praha

- nejmenší kraj, 496 km² a asi 1,125 mil obyvatel
- 22 obvodů a 57 městských částí
- největší soustředění obyvatel, průmyslu, obchodu, bankovníctví, škol a služeb
- sídlem mnoha státních, politických, vědeckých a jiných institucí i některých mezinárodních organizací
- osu tvoří údolí Vltavy, zahloubené do Pražské plošiny, reliéf se skládá z množství údolí, kopců a říčních teras, na nichž leží většina rozsáhlejších zastavěných území
- čtyři urbanistické zóny:
 - *jádro = historické centrum*, zahrnující nejstarší části (Hradčany, Malou Stranu, Staré a Nové Město, Vyšehrad), je městskou památkovou rezervací s mimořádným soustředěním kulturních památek, převládá funkce administrativní a obslužná
 - *vnitřní město*, obklopuje jádro a vzniklo v 19. a začátkem 20. století (Smíchov, Karlín, Žižkov, Vinohrady, Libeň aj.), obytné a průmyslové plochy, žije v něm polovina obyvatel
 - *vnější město*, rozlehlé a žije v něm asi půl miliónu lidí, především rozsáhlá sídliště (Jižní Město, Prosek, Bohnice, Jihozápadní Město aj.), i novější průmyslové areály
 - *okrajová zóna*, zahrnuje menší obce, připojené ku Praze, má nejřidší zalidnění
- tvoří aglomeraci, území představuje asi 4 % rozlohy ČR a žije v něm 16 % obyvatel ČR a tvoří asi 30 % našeho hospodářství
- v rámci republiky nejbohatší oblastí, i vysoko nad průměrem EU
- nejvyšší platy, nejvyšší životní náklady, nejnižší nezaměstnanost, nejvyšší vzdělanost, nejdelší délka života, nejstarší obyvatelstvo, ale i nejvyšší kriminalita
- celoevropsky je šestá nejnavštěvovanější
- mnoho problémů, především dopravní, silně poškozené životní prostředí, vylidňující se centrum a

sídlíště se stárnoucí populací

- soustřeďuje se zde mnoho významných průmyslových závodů – strojírenství, potravinářství a chemie
- Firmy: Siemens CZ, Avia, Zentiva, Čokoládovny Opavia, Staropramen, ČEZ, ČD, ČSA, KB, ČSOB, ČS, Skanska, Sazka, Odkolek, T-Mobile, Vodafone, RWE Transgas, Agrofert Holding, Alimpex
- významným dopravním uzlem, sbíhají se sem silnice, dálnice a železnice, největší letiště (Ruzyně)
- důležité je metro – linky A, B, C
- nejvýznamnější památky: Pražský hrad (sídlo prezidenta), Staroměstské náměstí, Staroměstská radnice, Valdštejnský palác (sídlo Senátu), Karlův most, Národní divadlo, Národní knihovna, Václavské náměstí (socha sv. Václava, Národní muzeum), Petřínská rozhledna. Malá Strana a Staré Město jsou památkou UNESCO.
- Oficiální webové stránky jsou na adrese: www.praha-mesto.cz
- v čele stojí primátor B. Svoboda
- registrační značka A

Otázky a úkoly ke kapitole:

Vyjmenuj alespoň 5 NEJ v rámci České republiky, které Praha drží:

.....

.....

.....

.....

Napiš jména městských částí, které patří do historického centra a jaká funkce v této části města převládá:

.....

.....

.....

Mezi nejdůležitější pražské památky nepatří jedna, která:

<i>a) Svatovítská katedrála</i>	<i>b) Staroměstská radnice s orlojem</i>
<i>c) Národní divadlo</i>	<i>d) Karlštejn</i>
<i>e) Karlův most</i>	

Je pravdou tvrzení, že Staré Město a Malá Strana jsou na seznamu památek UNESCO? ANO – NE

Praha má celkem správních obvodů a městských částí. Je se svou rozlohou km² nejmenším krajem a žije v ní asi obyvatel.

V jejím čele stojí Bohuslav Svoboda a její registrační značkou je

Se svým okolím tvoří souvisle zalidněné území nazývané, ta svou rozlohou

zahrnuje.....% našeho území a žije v ní% populace a svou hospodářskou produkci představuje až % naší ekonomiky.

Vyber jednu z variant, která se týká firem spojených s Prahou. Jedna z uvedených zde nevyrábí nebo nemá své sídlo, která:

a) ČEZ

b) AVIA

c) TATRA

d) ZENTIVA

e) SAZKA

Datum:

Středočeský kraj

- s největší rozlohou 11013 km², 1,135 mil. obyvatel
- okresy – Beroun, Benešov, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Příbram, Rakovník a Praha východ a západ
- kraj s nejvyšším přírůstkem počtu obyvatel, s nejvyšší bytovou výstavbou, největším počtem sídel
- nemá vlastní správní centrum, to je v Praze
- široké zázemí Prahy, Praha odtud čerpá různé suroviny, zemědělské produkty a pracovní síly, poskytují Pražanům řadu možností k rekreaci
- území hustě zalidněno, husté rozmístění malých sídel, mnoho obyvatel dojíždí do Prahy za prací nebo do škol
- severní část oblasti vyplňuje nížinaté Polabí a Středočeská tabule: nejúrodnější oblast Čech, → zaměřeno na potravinářskou produkci, zelenina, rané brambory, cukrovka, obilniny a ovoce, chov dobytka, zejména prasat, potravinářský průmysl (mlýny, těstárny, lihovary, cukrovary)
- při Labi je několik chemických závodů (Kralupy nad Vltavou, Neratovice, Kolín)
- výroba elektřiny poblíž Mělníka
- strojírenské závody jsou zejména v Mladé Boleslavi, Brandýse nad Labem, Staré Boleslavi a ve Slaném
- Poděbrady prosluly kromě lázeňství i výrobou skla
- jihozápadní část středních Čech vyplňují pahorkatiny a vrchoviny Poberounské oblasti
- při toku Berounky jsou chráněná území Křivoklátsko a Český kras se známými Koněpruskými jeskyněmi
- nedaleko od Prahy leží největší město středočeské oblasti Kladno, Rakovník je znám výrobou dlaždic a pracích prostředků, u Berouna se vyrábí vápno a cement
- na jih od Prahy se rozprostírá Středočeská pahorkatina s Vltavou a přehradami
- Povltaví a Posázaví jsou hojně využívaným rekreačním zázemím Prahy
- středisky jihovýchodní části středních Čech jsou města Benešov a Vlašim
- Kutná Hora, kdysi významné město, je známá výrobou tabákových výrobků a jako památka

UNESCO

- z dalších památek jsou to Křivoklát, Konopiště, Karlštejn, Lidice, Koněpruské jeskyně u Berouna, Český Šternberk, Říp, Mělník nebo Kokořín

- Firmy: Škoda auto Mladá Boleslav- největší český vývozce, TPCA Kolín, Aero Vodochody, Tabák Kutná Hora, Kaučuk Kralupy nad Vltavou, Unilever PTZ Nelahozeves, Vitana Byšice, Spolana Neratovice, Procter and Gamble Rakovník, Hella Mladá Boleslav, Danone Benešov, Sellier&Bellot Vlašim, Changhong Nymburk, pivovar Krušovice

- registrační značkou je S

- oficiální krajské webové stránky nalezneme na adrese www.kr-stredocesky.cz

Otázky a úkoly ke kapitole:

Napiš, jak se jmenuje pro český národ téměř posvátná hora na území Středočeského kraje:

.....

Napiš jména čtyř důležitých a velkých českých řek, protékajících Středočeským krajem:

.....

.....

Mezi nejdůležitější středočeské památky nepatří jedna, která:

a) Lidice b) Kokořín c) Bouzov d) Konopiště e) Český Šternberk

Je pravdou tvrzení, že Rakovník je okresní město ležící ve Středočeském kraji? ANO – NE

Nejdůležitější kulturní památkou Středočeského kraje je, která se zapsána v seznamu památek Další důležitou a velmi navštěvovanou památkou je hrad Karlštejn ležící na řece poblíž města

Na stejné řece leží i hrad Křivoklát, kolem kterého se nachází chráněné území a UNESCO. Lázeňským centrem kraje je město

Kraj má celkem okresů a největším městem je Kraj MÁ – NEMÁ vlastní krajské město. Se svou rozlohou km² je nej..... krajem a žije v něm asi obyvatel. Registrační značkou aut tohoto kraje je

Vyber jednu z firem, která zde nevyrábí nebo nemá své sídlo, která:

a) STAROPRAMEN b) TPCA c) ŠKODA AUTO d) KAUČUK e) DANONE

Datum:

Jihočeský kraj

- rozloha kraje je 10 056 km²
 - žije zde asi 626 tisíc lidí
 - v kraji jsou okresy:
 - České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Tábor, Písek, Strakonice a Prachatice
 - jižní hranici tvoří zalesněné hornatiny Šumava a Novohradské hory
 - do vnitrozemí pak povrch pozvolna klesá a přechází v pahorkatiny
 - střed jihočeské oblasti zaujímají pánve, Českobudějovická a Třeboňská, s velkým počtem rybníků
 - směrem na sever se krajina zdvihá ve Středočeskou pahorkatinu a na východ v Českomoravskou vrchovinu
- podle statistik se jedná o kraj s nejlepšími podmínkami pro život z celé ČR
- Jižní Čechy jsou nejméně zalidněnou oblastí a jsou zde typická venkovská sídla, rovnoměrně rozložená po celém území
 - velkým přírodním bohatstvím jsou lesy a zachovalá příroda
 - to spolu s největším množstvím historických památek a otevřením řady nových hraničních přechodů dává této oblasti velké předpoklady pro rekreační využití území a rozvoj cestovního ruchu
 - v zemědělství má lepší předpoklady pro rozvoj živočišná výroba, především chov skotu
 - významné je rybníkářství s největší produkcí ryb u nás
 - zajímavostí je, že se zde nachází náš nejhlubší a obvodem nejdelší rybník - Staňkovský na Třeboňsku a také plošně nejrozlehlejší rybník Rožmberk
 - největším jihočeským městem jsou České Budějovice (strojírenský, potravinářský a dřevozpracující průmysl)
 - z dalších měst vyniká historický Tábor s převahou potravinářských závodů, Písek s textilní výrobou a Strakonice se strojírenským a textilním průmyslem.
 - střediskem východní části je Jindřichův Hradec, známé jsou papírny ve Větřní
 - významnou historickou rezervací je jádro Českého Krumlova zapsané v seznamu UNESCO a barokní náves vesnice Holašovice také v UNESCO
 - významnou stavbou je jaderná elektrárna v Temelíně u Týna nad Vltavou
 - nejdůležitějšími památkami jsou Český Krumlov, Holašovice, Hluboká nad Vltavou, Zvíkov, Orlík, Jindřichův Hradec, Červená Lhota, Slavonice, Bechyně, Tábor, Třeboň a Písek
 - NP Šumava, CHKO Blanský les, CHKO Třeboňsko
 - Šumava a Třeboňsko jsou biosférické rezervace UNESCO
 - známý Boubínský prales
 - přehradní nádrž Lipno – turistické centrum
 - významná vodácká turistika – Vltava a Lužnice

- Firmy: Madeta, Budvar, Jihostroj, Robert Bosch CZ, E-On CZ – České Budějovice, Jika Bechyně, Brisk Tábor, Silon Planá nad Lužnicí, ZVVL Milevsko, Jitona Soběslav, Jitex Písek
- oficiální krajské webové stránky nalezneme na adrese www.kraj-jihocesky.cz
- registrační značkou je C

Otázky a úkoly ke kapitole:

Napiš, jak se jmenují tři velké a známé jihočeské rybníky:

.....

.....

Napiš jména dvou známých a velkých českých řek, protékajících Jihočeským krajem:

.....

.....

Na toku řeky Vltavy nenajdeme jedno z uvedených míst, které:

- a) Zvíkov b) Orlík c) Vyšší Brod d) Bechyně e) Hněvkovice

Mezi nejdůležitější jihočeské památky nepatří jedna, která:

- a) Hukvaldy b) Červená Lhota c) Hluboká nad Vltavou d) Bechyně e) Český Krumlov

Je pravdou tvrzení, že je Tábor okresní město ležící na řece Lužnici? ANO – NE

Nejdůležitější kulturní památkou Jihočeského kraje jsou, které jsou zapsány v seznamu památek Další důležitou a velmi navštěvovanou památkou je zámek v Hluboké nad Vltavou, ležící v těsné blízkosti města

Na území kraje se nachází chráněné krajinné území a a také národní park V okolí Třeboně se rozkládá rezervace UNESCO. Významnou stavbou a symbolem kraje je zdejší jaderná elektrárna ležící poblíž města nad Vltavou.

Kraj má celkem okresů a z hlediska zalidnění je v ČR krajem s nej Žije v něm asi obyvatel. Registrační značkou aut tohoto kraje je

Datum:

Procvičovací hodina na téma kraje ČR I.:

Napiš, na jaké urbanistické části rozdělujeme město Prahu a v čem se tyto části liší:

.....

.....
Na území okresu leží nejjihnější obec naší republiky, která leží na řece Vltavě a nachází se zde i významný klášter. Na území okresu leží památník známé obce, která byla za 2. světové války vypálena a stala se symbolem válečných hrůz. Území Prahy představuje jen ... % rozlohy ČR a žije v něm asi % obyvatel ČR, z hlediska hospodářské produkce se podílí% na celkové produkci.

K firmám (a-e) doplň správně obor (1-5), kterým se zabývá.

a) Spolana	1) bankovníctví
b) Madeta	2) strojírenství
c) TPCA	3) energetika
d) ČSOB	4) chemický
e) E – ON	5) potravinářství

Mezi nejdůležitější památky těchto krajů zařazené do seznamu UNESCO nepatří jedna, která:

- a) Kokořín b) Kutná Hora c) Holašovice d) Staré Město pražské
e) Český Krumlov

Je pravdou tvrzení, že je součástí střeočeského kraje i okres Kutná Hora? ANO – NE

Ve kterých 2 střeočeských městech se vyrábí osobní auta a jakých značek?

1. město:..... značka:.....
2. město:..... značka:.....

Které město charakterizuje tento popis: ***Toto okresní město leží nejvýchodněji ze všech okresních měst v kraji. Součástí města je rozsáhlý zámek a rybník Vajgar na řece Nežárce a přímo náměstím prochází 15 poledník.***

- a) Nymburk b) Beroun c) Jindřichův Hradec d) Tábor e) Kolín

Datum:

Procvičovací hodina na téma kraje ČR II.:

Které průmyslové odvětví je spojeno se společnou hlavní funkcí těchto měst: Neratovice, Roztoky u Prahy, Kralupy nad Vltavou, Planá nad Lužnicí?

.....
K řekám střeočeského kraje (a-e) doplň správně města (1-5), která na nich leží.

a) Jizera	1) Nymburk	
b) Labe	2) Vlašim	

c) Litavka	3) Mladá Boleslav
d) Vltava	4) Příbram
e) Blanice	5) Roztoky

Napiš jméno hlavního zdroje energetického zdroje v jihočeském kraji, které je předmětem častých sporů především se sousedním Rakouskem?

Vyjmenuj pět nejdůležitějších a nejnavštěvovanějších památek Prahy.

.....

Vyber správnou variantu: Praha je rozdělena na správní obvody. Těch je celkem:

- a) 5 b) 80 c) 2 d) 22 e) 1340

Je pravdou tvrzení, že je součástí jihočeského kraje i okres Vimperk? ANO – NE

Které město charakterizuje tento popis: ***Toto okresní město leží v pahorkatině na řece Lužnici, najdeme zde i nádrž Jordán a známé je svou husitskou historií a každoročně se zde koná světový pohár v cyklokrosu.***

- a) Nymburk b) Beroun c) Jindřichův Hradec d) Tábor e) Kolín

Vltava je naší národní řekou. Jedná se o naši délkou řeku. Pramení v pohoří

Nachází se na ní řada přehrad. Jsou to například nebo Významnými přítoky jsou a Protéká přes města nebo Vlévá se do pod zámek ve městě

Datum:

Plzeňský kraj

- rozloha kraje je 7561 km² a má 550 tisíc lidí
- v kraji máme okresy Plzeň město, jih a sever, Klatovy, Rokycany, Domažlice a Tachov
- poloha: západní Čechy při hranicích s Německem
- povrch: převážnou část povrchu tvoří pahorkatiny a vrchoviny, v centru leží Plzeňská kotlina
- pohoří: Z část Šumavy
 Český les
 obě příkře spadají do Německa
- NP Šumava obklopený CHKO Šumava a CHKO Český les
- řeky: Berounka ← Úhlava, Úslava, Radbuza, Mže
- četná jezera: hlavně Černé a Čertovo
- pohraničí je řídko osídleno a hornatiny jsou zde porostlé rozsáhlými jehličnatými lesy
- Plzeňsko je celostátně významným průmyslovým střediskem, zaměřeným na těžké strojírenství
- je zde nižší míra nezaměstnanosti daná častým cestováním za prací do sousedního Bavorska

- zemědělství zde nemá příhodné podmínky, pšenice se pěstuje především v Plzeňské kotlině, jinde pak ječmen, píce a brambory
- převažuje zde živočišná výroba - chov skotu a prasat
- zásoby kaolinu a keramických jíel využívá keramický průmysl (Chlumčany, Horní Břiza, Kaznějov)
- kraj si oblíbily zahraniční firmy, nacházející tu zaměstnance zručné v technických oborech
- Plzeň je jednoznačně největším střediskem oblasti, 2. nejlidnatější město Čech (170 tis. ob.), těžké strojírenství je zde zastoupeno podnikem Škoda, světoznámé jsou místní pivovary, je dopravní spojnici se sousedním Německem
- blízké město Rokycany má významné strojírenství
- středisky podhůří Šumavy jsou Klatovy (strojírenský a kožedělný průmysl) a Sušice
- historickým střediskem Chodska jsou Domažlice
- menším okresním městem je Tachov
- z významnějších památek jsou zde Rabí, Kašperk, Nepomuk, Přimda, Starý Plzenec nebo Švihov
- Železnorudsko je i významným turistickým centrem Šumavy (Černé jezero, Špičák)
- Firmy: Plzeňský Prazdroj, Stock Plzeň, Škoda Plzeň, Panasonic Plzeň, Denso Plzeň, Lassensberger, Bohemia Sekt Starý Plzenec, Tonak Klatovy, Okula Nýrsko, Olpran Rokycany
- oficiální krajské webové stránky nalezneme na adrese www.kraj-plzensky.cz
- registrační značkou je P

Otázky a úkoly ke kapitole:

Napiš, jak se jmenují dvě velká a známá jezera šumavské části Plzeňského kraje:

.....

Napiš jména řek, ze kterých se po jejich soutoku stává Berounka:

.....

.....

Na území Plzeňského kraje se těží významné zásoby jedné suroviny, které:

- a) kaolinu b) hnědého uhlí c) černého uhlí d) zinku e) tuhy

Mezi nejdůležitější památky Plzeňského kraje nepatří jedna, která:

- a) Přimda b) Lemberk c) Rabí d) Švihov e) Kašperk

Je pravdou tvrzení, že je Tachov centrem regionu nazývaným Chodsko? ANO – NE

Na území kraje se nachází národní park a chráněná krajinná oblast

V okolí horského pohraničního města se rozkládá známé lyžařské středisko

Špičák a také naše největší a nejhlubší jezero-
 V sousedním německém Bavorsku se nachází i nejvyšší vrchol Šumavy
 Symbolem kraje je zdejší potravinářství, především světoznámé, které jsou
 soustředěny v Plzni. Dále je Plzeň i centrem průmyslu, sídlí
 zde i světoznámá firma _____ vyrábějící třeba díly pro jaderné elektrárny.
 Kraj má celkem okresů a žije v něm asi obyvatel, z toho asi tisíc v samotné
 Plzni, což z ní dělá Čech.
 Registrační značkou aut tohoto kraje je

Datum:

Karlovarský kraj

- plocha kraje je 3315 km² – 3. nejmenší, pouze 305 tisíc lidí – náš nejméně lidnatý
- jsou zde pouze 3 okresy – Cheb, Karlovy Vary a Sokolov
- kraj lázní
- poloha na západě Čech, sousedí s Německem
- krajina oblasti se rozkládá na svazích hor a v pánvích, kterými protéká řeka Ohře, úrodných půd je zde velmi málo, lesy pokrývají třetinu území
- povrch: Krušné hory (Klínovec 1243 m.n.m.) spadají příkře do Čech – do podkrušnohorských pánví (značně znečištěné), Slavkovský les, Doupovské hory - sopečného původu
- Klínovec: horské turistické centrum
- dodnes geologicky aktivní oblast – slabá zemětřesení a sopečná činnost
- řeky: Ohře, Teplá
- podnebí: mírně teplé, v horských oblastech chladné
- podle statistik druhý nejhorší kraj pro život → nejvyšší rozvodovost, nejvíce sebevražd, potratů, nejnižší bytová výstavba a nejnižší zisky z průmyslové výroby, žije zde i nejméně seniorů, ale rodí se nejvíce dětí
- těží z lázeňství a blízkosti Německa
- málo rozvinut je průmysl a chybí i kvalitní spojení s ostatními regiony
- největším bohatstvím jsou četné minerální prameny
- v Karlových Varech je nejteplejší pramen Vřídlo (73 °C)
- v okolí Chebu a Mariánských Lázní je největší seskupení pramenů studených minerálek
- Jáchymov má silné radioaktivní prameny
- naše největší lázně Karlovy Vary, Františkovy Lázně a Mariánské Lázně tvoří tzv.
- „lázeňský trojúhelník“
- další lázeňská místa: Jáchymov, Kynžvart, Kyselka
- v oblasti je značné nerostné bohatství → povrchová těžba a energetické využívání uhlí narušují

krajinu a znečišťují ovzduší

- těžba uhlí v Sokolovské pánvi a kaolinu na Karlovarsku, cínových rud u Horního Slavkova - největším střediskem severozápadních Čech jsou Karlovy Vary – krajské město, kromě své lázeňské funkce jsou i sídlem významných průmyslových závodů (broušené sklo, porcelán, nápoje), koná se zde mezinárodní filmový festival

- dalšími velkými městy jsou Cheb, Sokolov (chemičky, energetika, těžba), Ostrov nad Ohří (trolejbusy), Mariánské Lázně a pohraniční Aš (textilní průmysl)

- z menších sídel mají kromě lázní význam Kraslice (dechové a bicí hudební nástroje) a Luby u Chebu (strunné hudební nástroje).

- významnou klientelou oblasti jsou kromě Němců i Rusové, kteří postupně skupují objekty především v Karlových Varech

- z nelázeňských památek jsou zde zámek Bečov nad Teplou, centrum Chebu, bahenní rezervace SOOS, hrad a město Loket nad Ohří a zámek Kynžvart

- Firmy: Karlovarská Becherovka – Jan Becher, Thun Karlovy Vary, Porcela Karlovy Vary, Sokolovská uhelná, Karlovarské minerální vody, Moser Karlovy Vary, Amati Kraslice, Elektrárna Tisová

- oficiální krajské webové stránky nalezneme na adrese www.kraj-karlovarsky.cz

- registrační značkou kraje je K

Otázky a úkoly ke kapitole:

Napiš, jak se jmenují tři velká pohoří Karlovarského kraje, napiš jména jejich nejvyšších vrcholů a seřaď je podle výšky od nejvyššího:

1.
2.
3.

Napiš jména řek, na kterých leží krajské město Karlovy Vary:

.....

Karlovarský kraj je spojen neodmyslitelně s lázeňstvím. Které jedno ze sídel však není lázeňským sídlem:

- a) Kyselka b) Jáchymov c) Kynžvart d) Ostrov nad Ohří e) Konstantinovy Lázně

Mezi nejdůležitější památky Karlovarského kraje nepatří jedna, která:

- a) hrad Loket nad Ohří b) zámek Bečov nad Teplou
c) městská památková rezervace Cheb d) zámek Kynžvart
e) skanzen Sítenice

Je pravdou tvrzení, že je město Aš místem, které má na našem území nejzápadnější polohu? ANO – NE

Na území kraje se nachází CHKO a

V okolí horského pohraničního sídla, které je zároveň i nejvyšším bodem Krušných hor se rozkládá známé lyžařské středisko.

Symbolem kraje je zdejší, především v oblasti trojúhelníku měst....., a

Karlovy Vary jsou spojeny i s průmyslovou výrobou – výrobou, skla a sídlí zde i světoznámá firma _____ vyrábějící alkohol.

Kraj má celkem okresy a žije v něm asi obyvatel, ze všech našich krajů.

Registrační značkou je.....

Datum:

Ústecký kraj

- rozloha kraje je 5334 km² a žije zde 820 tisíc lidí
- - nachází se zde okres Louny, Litoměřice, Chomutov, Most, Teplice, Ústí nad Labem, Děčín
- povrch: pozměněn povrchovou těžbou, Mostecká pánev, Krušné hory, Děčínská vrchovina, České středohoří, Doupovské hory, Lužické hory
- vodstvo: Labe, Ohře, Bílina, Ploučnice
- podnebí (Mostecká pánev, Poohří) – mírně teplé až suché, s nadmořskou výškou ubývá teploty a přibývá srážek. Území při řece Ohři leží ve srážkovém stínu a spadne zde nejméně srážek u nás. Počasí je značně ovlivněno průmyslem. Zejména v zimním období zde vznikají husté smogové mlhy.
- nejprůmyslovější kraj ČR = katastrofální stav životního prostředí
- nejhorší kraj pro život: nejkratší délka života, nejhorší životní prostředí, nejvyšší nezaměstnanost, nejnižší vzdělanost, nejvíce nevěřících, nejhorší zdravotní stav → celkově je to kraj v úpadku
- -složení obyvatelstva v minulosti bylo ovlivněno odsunem Němců a přistěhovalectvím lidí z celé republiky za prací, kteří k oblasti nikdy nenašli vztah, odchod nejkvalifikovanějších lidí jinam
- hnědé uhlí se nachází v území od Ústí nad Labem až ke Kadani, největší lomy jsou u Chomutova, Mostu, Bíliny a Chabařovic, uhlí se spaluje v řadě tepelných elektráren, které se značně podílí na znečištění ovzduší, uhlí se i vyváží a používá v chemičkách
- těžbě musely ustoupit lesy, zemědělská půda, silnice, koryta řek, ale i řada obcí. Dnes se uhlí těží ze stále větších hloubek, je méně kvalitní, obsahuje mnoho popelovin a síry a má nízkou výhřevnost
- zemědělská výroba má významné postavení v Poohří i v oblasti podél Labe, především Lounsko a Litoměřicko. Nejvíce se pěstuje pšenice a ječmen. Typickou plodinou okolí Žatce a Loun je chmel. Na Litoměřicku nazývaném zahrada Čech se specializují na ovocnářství.
- velmi intenzivní je v celé oblasti doprava. Značně se využívá říční doprava. Nedostavěna je stále dálnice D 8 do Drážďan.

- Hlavním střediskem je město Ústí nad Labem (chemický a potravinářský průmysl). Druhé největší město Most bylo vybudováno zcela nově, protože původní muselo ustoupit povrchovým lomům. Nepříznivé životní prostředí mají Chomutov (hutnický a strojírenský průmysl), Děčín (strojírenství), Teplice (lázně, sklářský průmysl), Lovosice a Litvínov-Záluží (↑↑ rafinerie). Středisky zemědělské oblasti jsou Litoměřice, Louny a Žatec.

- na území kraje se nachází i náš nejmladší národní park Labské pískovce s proslavenou Pravčickou bránou

- CHKO Labské Pískovce, České středohoří, Lužické hor

- rekreace: lázně v Teplicích, horská oblast Krušných hor, soutěsky u Hřenska, z památek jsou zde město Terezín, Louny, hrad Střekov, zámek v Děčíně a Jezeří

- Firmy: Mostecká uhelná, Česká rafinérská, Chemopetrol Litvínov, AGC Teplice, Setuza, Spolchemie, Nematik Most, Čechofracht

- webové stránky nalezneme na adrese www.kraj-ustecky.cz a registrační značka kraje je U

Datum:

Otázky a úkoly ke kapitole:

Napiš důvody, proč je Ústecký kraj považován za nejhorší kraj pro život a oblast v úpadku:

1.
2.
3.
4.
5.

Podle popisu napiš jméno tohoto sídla. ***Toto město leží v Polabí v okrese Litoměřice na řece Ohři. Za druhé světové války bylo vyhlazovacím táborem určeným převážně pro Židy a dnes je to navštěvované pietní místo.***.....

I v Ústeckém kraji je významné lázeňské centrum. Které jedno ze sídel to je:

- a) Chomutov b) Teplice c) Kadaň d) Hřensko e) Děčín

Napiš, co mají společného tyto pojmy: PRUNĚŘOV, TUŠIMICE, POČERADY

- a) sídla automobilek b) velké papírny c) tepelné elektrárny
d) významné mlékárny e) centra textilnictví

Je pravdou tvrzení, že město Děčín leží na soutoku Labe a Ploučnice? ANO – NE

Na území kraje se nachází CHKO, Lužické hory a a především NP, jehož symbolem je

Podél řeky Ohře se nachází pánev, která je místem těžby povrchovým způsobem. Uhlí se využívá k výrobě v řadě místních elektráren a zároveň jako surovina v místních chemičkách, třeba v, nebo Proto má téměř celý kraj katastrofální stav a je nejznečištěnější u nás.

V zemědělství se daří pěstování, a na a Žatecku chmele. Oblast kolem je významnou ovocnářskou oblastí.

Datum:

Procvičovací hodina na téma kraje ČR III.:

Seřaď vzestupně tato pohoří podle jejich nadmořské výšky a napiš i jména jejich nejvyšších bodů včetně nadmořské výšky:

SLAVKOVSKÝ LES ČESKÝ LES DOUPOVSKÉ HORY ČESKÉ STŘEDOHORÍ
SMRČINY LUŽICKÉ HORY KRUŠNÉ HORY DĚČÍNSKÁ VRCHOVINA

1.	2.
3.	4.
5.	6.
7.	8.

Ve kterém městě je umístěna naše nejdůležitější rafinerie a odkud a čím je sem dováděna surovina?

Vyjmenuj pět nejdůležitějších a nejnavštěvovanějších památek ústeckého kraje:

Je pravdou tvrzení, že z těchto tří krajů – Plzeňský, Karlovarský, Ústecký má Plzeňský kraj nejlidnatější krajské město? ANO – NE

Ve kterém kraji se nachází zajímavá a ojedinělá přírodní rezervace SOOS?

- a) plzeňský b) jihočeský c) karlovarský d) ústecký e) středočeský

Jakého typu je, a jak se jmenuje hlavní silniční komunikace spojující Prahu a Německo (Bavorsko), přes hraniční přechod Rozvadov?

.....

Karlovarský kraj je z hlediska lidnatosti krajem u nás NEJVÍCE - NEJMÉNĚ lidnatým. Na Ústecku žije naopak nejméně PŘÍSTĚHOVALÉHO – VYSTĚHOVALÉHO obyvatelstva. To bylo způsobeno odsunem NĚMCŮ – RUSŮ – SLOVÁKŮ – MAĎARŮ – ČECHŮ po druhé světové válce. Je zde u nás NEJNIŽŠÍ – NEJVYŠŠÍ nezaměstnanost a nízké platy, a proto hlavně vzdělané obyvatelstvo ODSUD ODCHÁZÍ – SEM PŘICHÁZÍ žít. Je to celkově oblast v ÚPADKU – ROZVOJI.

Datum:

Liberecký kraj

- 2. nejmenší kraj dle rozlohy: rozloha kraje je 3163 km²
- 430 tisíc lidí – opět druhý nejméně lidnatý kraj
- okresy Jablonec nad Nisou, Liberec, Česká Lípa a Semily
- rozkládají se zde od východu Krkonoše (Kotel 1435 m.n.m., nejvyšší vrchol LK)
- Jizerské hory, dále na západ pak Lužické hory, Ještědsko-kozákovský hřbet (Ještěd 1011 m.n.m.) a

Liberecká kotlina

- Česká tabule: sopečné suky (Ralsko), Trosky (zříceniny hradů), Bezděz
- Český ráj – pískovcová skalní města
- státní hranice zde vytváří dva výběžky - Šluknovský a Frýdlantský
- podnebí oblasti je vlivem vyšších nadmořských výšek chladnější a vlhčí, Jizerské hory jsou

nejdeštivějším místem státu

- nejlesnatější kraj – 43 % plochy, lesy jsou však dost poškozeny exhalacemi
- -hlavní evropské rozvodí, hlavní řekou Ploučnice, Jizera (Labe), odtok do Baltu: Lužická Nisa a

Směďava (Odra)

- přírodní podmínky nejsou příliš vhodné pro zemědělství, chov dobytka tu má větší význam než pěstování plodin

- hustota zalidnění je nerovnoměrná – hlavně osídlena Liberecká kotlina
- dříve osídlen hlavně Němci, silný německý vliv
- v kraji je nejvyšší zaměstnanost v průmyslu a tento kraj má velké předpoklady pro budoucnost
- střediskem oblasti je aglomerace dvou měst - Liberec a Jablonec nad Nisou. Obě města jsou spolu

propojena tramvajovou dopravou a k tradičním průmyslovým odvětvím zde je textilní, sklářský a strojírenský průmysl, je zde Technická univerzita

- v České tabuli leží rychle rostoucí město Česká Lípa
- v okolí Ralska se těžil uran a nacházejí se zde sopečné vrcholy
- dalšími důležitými městy jsou Turnov a textilní průmysl má velké závody v Rumburku a ve

Varnsdorfu

- středisky sklářského průmyslu jsou Nový Bor, Železný Brod a Kamenický Šenov
- Semily + Mimoň a Zákupy (dřevozpracující průmysl)
- zvláštní postavení v hospodářství oblasti zaujímá cestovní ruch. Zejména Krkonoše, Jizerské hory a rybník Máchovo jezero patří mezi nejnavštěvovanější rekreační oblasti u nás
- z přírodních památek stojí za zmínku Panská skála u Kamenického Šenova, KRNAP, CHKO Český ráj, Jizerské hory a Lužické hory
- lyžařská centra jsou hlavně Jizerské hory, Ještěd a Krkonoše
- z kulturních památek zámky Sychrov, Zákupy, Hrubý Rohozec, Doksy, Frýdlant, klášter v Hejnici, hrad Lemberk, Bezděz a zříceniny Frýdštejn a Trosky
- známá je ZOO v Liberci (bílí tygři) a zábavní centrum Babylon tamtéž
- symbolem kraje je stavba televizního vysílače na vrcholu Ještědu nad Libercem

- Firmy: Narex Česká Lípa, Jablonex Jablonec nad Nisou, Preciosa Liberec, Crystalex Nový Bor, Vulkan Hrádek nad Nisou, Elitex Varnsdorf, Knorr brzdy Hejnice, Johnson controls Liberec, Jablotron Jablonec, Baumatic Liberec, Česká mincovna Jablonec nad Nisou

- oficiální krajské webové stránky nalezneme na adrese www.kraj-liberecky.cz
- registrační značka kraje je L

Otázky a úkoly ke kapitole:

V Libereckém kraji najdeme i absolutně nejdeštivější místo našeho státu. S pomocí atlasu najdete jeho název a napište i množství srážek, které zde za rok napadnou.

.....

Napiš, co mají společného tyto pojmy: KAMENICKÝ ŠENOV, JABLONEC NAD NISOU, NOVÝ BOR, ŽELEZNÝ BROD

a) sídla automobilek	b) velké papírny	c) tepelné elektrárny
d) významné mlékárny	e) centra sklářství	

Je pravdou tvrzení, že město Liberec leží na toku řeky Lužické Nisy? ANO – NE

Podle popisu napiš jméno tohoto sídla. ***Toto město leží na okraji skalního města, poblíž něj najdeme zámek Hrubý Rohozec a CHKO Český ráj.***

a) Trutnov	b) Varnsdorf	c) Turnov	d) Nový Bor	e) Česká Lípa

Na území Libereckého kraje se nachází CHKO, Lužické hory a

a především NP Symbolem kraje je stavba na vrcholku, který se tyčí nad Libercem.

Celý kraj je spojen s průmyslovou výrobou – výrobou - hlavně autodílů, skla,, a sídlí zde i například v Semilech nebo Mimoni.

Kraj má rozlohu, celkem okresy a žije v něm asi obyvatel, což z něj dělá počtem obyvatel a rozlohou ze všech našich krajů.

Registrační značkou aut z Libereckého kraje je

V Libereckém kraji se nachází i Doksy, Bezděz a tato oblast je spojena s pobytem známého českého literáta, který dal celé oblasti pojmenování. Který autor to byl:

a) Svatopluk Čech

b) Karel Hynek Mácha

c) Josef Václav Sládek

d) Jan Neruda

e) Karel Jaromír Erben

Datum:

Královéhradecký kraj

- kraj má rozlohu 4758 km² a žije v něm 548 tisíc lidí
 - nalezneme zde okresy Hradec Králové, Jičín, Trutnov, Náchod a Rychnov nad Kněžnou
 - na severozápadě se nachází naše nejvyšší pohoří Krkonoše – Sněžka 1602 m.n.m.
 - na severovýchodě Broumovský výběžek se známými skalními útvary – Teplicko-adršpašské skalní město
 - naopak na jihu je krajina Polabí lemovaná pahorkatinami
 - na východě jsou potom Orlické hory
 - jižnější část kraje má teplé podnebí, v Krkonoších a Orlických horách je chladněji a více srážek
 - velkými řekami jsou Labe, Orlice, Metuje
 - důležitá je přehradní nádrž Rozkoš a Les království
 - většina krajiny Polabí je zemědělsky intenzivně využívána, pěstuje se pšenice, cukrovka, ječmen a ovoce (jablka)
 - v celé oblasti se chová hodně skotu
 - zalidnění je husté a rovnoměrné, výjimku tvoří horské oblasti – Krkonoše a Orlické hory
 - v kraji žije nejvíce věřících evangelického vyznání, populace je nejzdravější v zemi
 - největším městem je Hradec Králové (strojírenství, potravinářství, hudební nástroje), město je známé svou moderní architekturou, Východočeská univerzita
 - na severu jsou hlavními středisky Náchod (textilní, gumárenský průmysl) a Jičín (strojírenství).
- V jeho okolí se nachází asi naše nejznámější skalní město: Prachovské skály a několik hradů a zámků

- velmi hustá síť menších měst je v širším podhůří Krkonoš. Vyniká z nich Vrchlabí s rozsáhlým strojírenstvím (Škoda auto) a elektrotechnikou (Kablo). Důležitým průmyslem oblasti je i textilní a dřevozpracující průmysl (Hostinné). Ve Dvoře Králové se nachází i známá ZOO se safari parkem
- zajímavostí je výskyt zachovaných obraných pevností z období 2. světové války
- další města: Trutnov, Jaroměř, Hronov, Nové Město nad Metují, Rychnov nad Kněžnou, Kvasiny
- pro celý kraj je důležitý cestovní ruch (hory, skalní města, kulturní památky, lázeňství)
- horská střediska: Krkonoše - Harrachov, Špindlerův Mlýn, Pec pod Sněžkou, Jánské Lázně, Orlické hory - Říčky, Deštné
- kulturní památky - zámky Opočno, Náchod, Ratibořice a Babiččino údolí, Kuks, města Josefov, Jičín, hrad Kost
- Firmy: Petrof Hradec Králové, Lesy ČR Hradec Králové, ZKVU Hradec Králové, Krpa Hostinné, Juta Jaroměř, Ontex Jaroměř (Helen Harper), Kablo Vrchlabí, Kand Dobruška, Ronal Jičín, Rubena Náchod, Kara Trutnov, Elton-Prim Nové Město nad Metují, FAB Rychnov nad Kněžnou, Škoda auto Kvasiny
- oficiální krajské webové stránky nalezneme na adrese www.kraj-kralovehradecky.cz
- registrační značka kraje je H

Otázky a úkoly ke kapitole:

Jak se jmenují dvě známá a navštěvovaná pískovcová skalní města Královéhradeckého kraje?

.....

Napiš, které jedno horské středisko nenalezneme v Krkonoších:

- a) Říčky b) Jánské Lázně c) Harrachov d) Pec pod Sněžkou e) Špindlerův Mlýn

Je pravdou tvrzení, že město Hostinné je našim důležitým centrem papírenského průmyslu? ANO – NE

Které sídlo charakterizuje tento popis: ***Město leží na řece Metuji, dominantou je místní zámek. V okolí města najdeme řadu opevnění z období před 2. sv. válkou hlavně tvrz Dobrošov. Město je i hraničním přechodem a je zde výroba pneumatik značky Rubena.***.....

Škoda auto má výrobu osobních automobilů ve třech českých městech. Jsou to:

- a) Vrchlabí, Kvasiny, Mladá Boleslav
 b) Mladá Boleslav, Čáslav, Trutnov
 c) Mladá Boleslav, Libchavy, Litomyšl
 d) Náchod, Semily, Mladá Boleslav
 e) Nymburk, Mladá Boleslav, Kutná Hora

- Na území Královéhradeckého kraje pramení důležité a velké řeky Čech. V těsné blízkosti Sněžky má

svůj pramen naše největší řeka....., která ústí přímo do SEVERNÍHO – BALTSKÉHO – ČERNÉHO – STŘEDOZEMNÍHO moře. Ještě v Krkonoších se do ní vlévá řeka a dále Metuje a v krajském městě i, která pramení ve stejnojmenných horách.

- V kraji najdeme nejvíce věřících hlásících se k vyznání v celém státě.
- Velmi navštěvovaným místem celé oblasti i celého našeho státu je i známá zoologická zahrada a park v podkrkonošském městě
- Máme tady i Ratibořice spojené s životem a dílem spisovatelky.....
- Kraj má rozlohu, celkem okresy a žije v něm asi obyvatel, a vozidla registrovaná v tomto kraji mají na poznávací značce vždy písmeno

Datum:

Pardubický kraj

- kraj má rozlohu 4519 km² a žije v něm 506 tisíc lidí
- vznik tohoto kraje byl důsledkem odvěké rivality mezi Hradcem a Pardubicemi, které si vznik vlastního kraje vynutily
- jsou zde okresy Pardubice, Chrudim, Svitavy a Ústí nad Orlicí
- poloha na rozhraní východních Čech a západní Moravy
- jádro tvoří roviny a pahorkatiny České tabule kolem řeky Labe
- výběžek Českomoravské vrchoviny (Železné hory, Žďárské vrchy), Orlické hory, masiv Kralického Sněžníku (1423 m.n.m. – nejvyšší bod kraje), Zábřežská vrchovina
- 60% zaujímá zemědělská půda, lesy necelých 30%
- podnebí: teplé, chladné podnebí se vzrůstající nadmořskou výškou
- vodstvo: hlavní evropské rozvodí prochází přes Žďárské vrchy a Kralický Sněžník; řeky: Orlice, Tichá Orlice, Loučná, Chrudimka a Morava; rekreační funkci plní Sečská nádrž
- - nerostné bohatství: v nivě Labe šterky a písky, v oblasti Železných hor vápenec a stavební kámen
- Polabí je velmi úrodné a je intenzivně zemědělsky využíváné, v rostlinné výrobě se pěstuje pšenice, ječmen, olejníky, cukrovka a kukuřice, chovají se prasata a ušlechtilá plemena koní (Slatiňany u Chrudimi a Kladruby u Pardubic)
- kraj má dobré podmínky pro další rozvoj, ale zatím je plně nevyužívá
- je také turisticky nejméně navštěvovaný
- ve Chvaleticích a Opatovicích jsou velké tepelné elektrárny, jejichž emise ničí lesy Vysočiny nebo i Orlických hor
- Pardubice jsou v současnosti jedním z nejrychleji se rozvíjejících měst a stále se rozšiřují a se sousední Chrudimí už tvoří souměstí. Dříve byly centrem potravinářství (perníkářství), v současnosti se rychle rozvíjí elektrotechnika, chemický (Paramo, Synthesia) a elektronický průmysl (VDO- navigace a autorádia, Tchajwanský Foxconn computer- 2. největší vývozce v ČR). Má i výhodnou polohu na

železničním koridoru. Pověstné jsou zdejší koňské dostihy.

- dalšími významnými městy kraje jsou Ústí nad Orlicí s textilním průmyslem a blízká Česká Třebová, náš hlavní železniční uzel na hlavním českém železničním tahu

- na jihu jsou důležitými středisky strojírenské výroby Chrudim, Vysoké Mýto, Svitavy a Polička s potravinářstvím

- v kraji najdeme i památku UNESCO – město Litomyšl

- nachází se zde skanzen na Veselém kopci u Hlinska, památník vyhlazené obce Ležáky

- z dalších památek jsou zde hrad Kunětická hora, Pernštejn, zámek Slatiňany a Litice nad Orlicí nebo zřícenina Košumberk.

- CHKO Železné hory, Orlické hory

- Firmy: Foxconn CZ, Paramo, Synthesia, VDO - Pardubice, Transporta Chrudim, OEZ Letohrad, Skaličan Choceň, Zřud Polička, Korado Česká Třebová, SOR Libchavy, Iveco Vysoké Mýto, Gillette CZ Jevíčko, TOS Svitavy, Mlékárna Tatra Hlinsko, Saint Gobain Vertex Litomyšl, BravoIsolit Jablonné nad Orlicí

- oficiální krajské webové stránky nalezneme na adrese www.kraj-pardubicky.cz

- registrační značka kraje je E

Otázky a úkoly ke kapitole:

Ve znaku kraje i města Pardubic je i symbol koně. Jak se jmenují dvě známá místa s chovem koní a proč je kůň i ve znaku Pardubic?

.....
.....
Napiš, které město Pardubického kraje je považováno za hlavní železniční křižovatku a dopravní uzel celého našeho státu:

a) Ústí nad Orlicí b) Česká Třebová c) Svitavy d) Moravská Třebová e) Choceň

Je pravdou tvrzení, že se Pardubický kraj rozkládá pouze na území východní části Čech? ANO – NE

Které sídlo charakterizuje tento popis: ***Toto město leží v Polabí na východozápadním železničním koridoru, známé je výrobou perníku, elektroniky, výbušnin, anebo motorových olejů. V současnosti je přirozeným centrem celého kraje.***.....

Ve které jedné dvojici měst Pardubicka se vyrábějí autobusy? Jsou to:

a) Letohrad a Chrudim

b) Čáslav a Hlinsko

c) Polička a Litomyšl

d) Vysoké Mýto a Libchavy

e) Svitavy a Česká Třebová

Na území Pardubického kraje pramení důležité a velké řeky Čech. V těsné blízkosti nejvyššího bodu kraje, vrcholu Kralického Sněžníku má svůj pramen největší moravská řeka....., která ústí do řeky a patří do úmoří BALTSKÉHO – ČERNÉHO – SEVERNÍHO – KASPICKÉHO moře. Nalezneme zde i starobylé město, které je jedinou památkou UNESCO v kraji a zdejší zámek je spojen se životem a dílem velikána české hudby skladatele Kraj má rozlohu, celkem okresy a žije v něm asi obyvatel a vozidla registrovaná v tomto kraji mají na poznávací značce vždy písmeno

Datum:

Procvičovací hodina na téma kraje ČR IV.:

K významným řekám (a-e) doplň správně města (1-5), která na nich leží.

a) Jizera	1) Mnichovo Hradiště	
b) Labe	2) Česká Lípa	
c) Metuje	3) Vrchlabí	
d) Orlice	4) Choceň	
e) Ploučnice	5) Náchod	

Je pravdou tvrzení, že z těchto tří krajů – Liberecký, Královéhradecký a Pardubický je Pardubický kraj největší a nejlidnatější? ANO – NE

K těmto turistickým atrakcím (a-e) doplň správně město (1-5), se kterými je spojujeme:

a) zábavní centrum Babylon	1) Jánské Lázně
b) skanzen Veselý kopec	2) Dvůr Králové nad Labem
c) ZOO a safari park	3) Josefov
d) skiareál Černá Hora	4) Liberec
e) vojenská pevnost	5) Hlinsko v Čechách

řešení : 1 - 2 - 3 - 4 - 5 -

Jakou písmeno v registrační poznávací značce má automobil z Pardubického kraje:

a) E	b) M	c) T	d) P	e) L

V těchto 3 krajích (Liberecký, Královéhradecký a Pardubický) se rozkládají známá skalní pískovcová města.

Napiš, ve kterých krajích, vyjmenuj tato skalní města a napiš jméno města, u kterého je najdeme:

.....

Labe je naší nejmohutnější řekou. Jedná se o řeku, která ústí až přímo do moře v blízkosti

severoněmeckého města Labe pramení v pohoří v místě zvaném Labská _____ v blízkosti nejvyššího vrcholu pohoří i našeho státu Nachází se na ní přehrada

Významnými pravostrannými přítoky jsou Cidlina, a, která se do něj vlévá v Děčíně. Protéká přes krajská města nebo

Datum:

Opakovací hodina na téma kraje Čech:

K významným českým řekám (a-e) doplň správně města (1-5), která na nich leží.

a) Vltava	1) Plzeň	
b) Labe	2) Tábor	
c) Mže	3) Kolín	
d) Ohře	4) Český Krumlov	
e) Lužnice	5) Louny	

Je pravdou tvrzení, že je Liberecký kraj nejmenší a nejméně lidnatý z celých Čech? ANO – NE

K těmto turistickým atrakcím (a-e) doplň správně kraj (1-5), se kterými je spojujeme:

a) zámek Hluboká nad Vltavou	1) Praha
b) národní park Labské pískovce	2) Karlovarský
c) Mariánské Lázně	3) Ústecký
d) skiareál Špindlerův Mlýn	4) Jihočeský
e) Petřínská rozhledna	5) Královéhradecký

řešení : 1 - 2 - 3 - 4 - 5 -

Jakou písmeno v registrační poznávací značce má automobil z Pardubického kraje:

a) E	b) M	c) T	d) P	e) L

Vyjmenuj alespoň 5 nej v rámci České republiky, které Praha drží:

.....

.....

.....

.....

.....

K známé české firmě (a-e), přiřaď kraj, a dopiš město, ve kterém sídlí:

a) PRAZDROJ	město -	kraj-

b) MADETA	město -	kraj-
c) ŠKODA AUTO	město -	kraj-
d) SYNTHESIA	město -	kraj-
e) CRYSTALEX	město -	kraj-

Datum:

Kraj Vysočina

- oblast tvoří území Českomoravské vrchoviny
- plocha je 6826 km² a žije zde asi 515 tisíc obyvatel
- krajské město Jihlava není přirozeným centrem celé oblasti a tak jsou v okrajových částech patrné snahy připojit se k jiným krajům
- nachází se zde okresy Pelhřimov, Havlíčkův Brod, Jihlava, Třebíč a Žďár nad Sázavou
- Českomoravská vrchovina (Jihlavské a Žďárské vrchy) – Děvět Skal, Javořice
- Svitavská pahorkatina, Česká tabule, Třeboňská pánev, Středočeská pahorkatina, Jevišovická pahorkatina, Boskovická brázda
- průměrné teploty jsou zde nižší a srážky vyšší. Ve srážkách se však projevují rozdíly mezi západní, návětrnou a východní, závětrnou částí vrchoviny
- Napříč Českomoravskou vrchovinou probíhá hlavní evropské rozvodí, Sázava, Svratka, Jihlava, Velké Dářko (největší rybník), Dalešická přehrada, Mohelno (vyrovnávací nádrž)
- nejvyšší oblasti vysočiny jsou zalesněny, v nižších polohách se střídají pole s travnatými plochami a lesy, zvláště cenné území Žďárských vrchů bylo vyhlášeno CHKO a v celé oblasti je mnoho maloplošných chráněných území
- oblast má dobré předpoklady pro cestovní ruch, třeba i kvůli nejčistšímu životnímu prostředí v republice. Prochází zde dálnice D1 spojující Prahu s Brnem, ta je důležitá pro další hospodářský rozvoj kraje
- půdy jsou zde vesměs málo úrodné, podzolové
- nerostné bohatství: uranové rudy (u Dolní Rožinky), stavební kámen, především žula (Mrákotín) – obelisk na nádvoří Pražského hradu
- zemědělství se zaměřuje na pěstování méně náročných plodin, zejména brambor, lnu a píce, významná je živočišná výroba, hlavně chov skotu, v současnosti stále více pastevecký
- hospodářsky se jedná o náš nejchudší kraj, s nejnižšími platy
- celorepublikově je zde nejvyšší zaměstnanost v zemědělství a nejnižší ve službách. Je zde naopak nejnižší kriminalita, rozvodovost a nejmladší populace
- v hospodářství Vysočiny je tradiční průmysl zpracovávající zemědělské produkty – škrobárny, lihovary, masokombináty, mlékárny, potom dřevo a kámen. Později vznikly textilní a strojírenské závody a jaderná elektrárna Dukovany
- významná města: Jihlava (strojírenský, textilní a dřevozpracující průmysl), Pelhřimov (centrum pro

západní část kraje), Třebíč (strojírenství), Žďár nad Sázavou (strojírenství), Havlíčkův Brod (potravinářství), Humpolec, Nové Město na Moravě a Velké Meziříčí

- Vysočina má dobré předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu, je zde řada památek a zachovalá příroda, velká část venkova slouží k chataření a chalupaření – zázemí Prahy i Brna
- kraj s největším počtem památek UNESCO u nás, nejdůležitější památky jsou v seznamu UNESCO a jsou to renesanční centrum Telče, Třebíč – židovské město a bazilika a poutní kostel Zelená hora ve Žďáře nad Sázavou. Městskými památkovými rezervacemi byly vyhlášeny Jihlava, Pelhřimov (festival rekordů).
- Dále jsou tu hrady Pernštejn, Lipnice nad Sázavou, Kámen, zámky v Jaroměřicích nad Rokytnou a Náměšti nad Oslavou.
- oblast Novoměstska je u nás hlavním centrem zimních sportů – běžecké lyžování, biatlon
- Firmy: Bosch diesel Jihlava, Modeta Jihlava, Motorpal Jihlava, Kostelecké uzeniny, Tchibo Jihlava, Spokar Pelhřimov, Bernard Humpolec, Jemča Jemnice, Krahulík Krahulčí, Sýrárna Želetava, Pribina Příbyslav, Žďas Žďár, Chirox Nové Město na Moravě, Sporten Nové Město
- oficiální krajské webové stránky nalezneme na adrese www.kraj-vysocina.cz
- registrační značka kraje je J

Otázky a úkoly ke kapitole:

Jak se jmenuje naše lokalita s těžbou uranové rudy nacházející se v kraji Vysočina a ve kterém okrese leží?

.....

Napiš, které město Vysočiny je považováno za hlavní centrum běžeckého lyžování celého našeho státu:

- a) *Velké Meziříčí* b) *Třebíč* c) *Bystřice nad Pernštejnem*
d) *Moravské Budějovice* e) *Nové Město na Moravě*

Poblíž Žďáru nad Sázavou najdeme největší a známý rybník kraje Vysočina. Jak se jmenuje?

.....

Je pravdou tvrzení, že je kraj Vysočina krajem s největším zastoupením památek UNESCO na našem území? *ANO – NE*

Které sídlo charakterizuje tento popis: *Město leží na řece Oslavě, dominantou je místní zámek a nejstarší gotický most na Moravě. V okolí města najdeme naši významnou vojenskou leteckou základnu a nedaleko i jadernou elektrárnu Dukovany. Prochází tudy i železniční trať spojující Brno s Jihlavou.*

.....

Ve které jedné dvojici sídel Vysočiny jsou soustředěny významné masozávody. Jsou to:

- a) *Kostelec u Jihlavy a Krahulčí* b) *Studená a Chotěboř*

c) Příbryslav a Želetava

d) Třešť a Okříšky

e) Světlá nad Sázavou a Ledeč nad Sázavou

Na území kraje Vysočina pramení důležité a velké řeky. V okolí nejvyššího bodu kraje, vrcholu má svůj pramen Jihlava, protékající přes stejnojmenné město nebo dále přes město Na jejím toku najdeme známou přehradu. Ve Žďárských vrších pramení řeka, která protéká i přes Židlochovice a ústí do řeky Kraj má rozlohu, celkem okresů a žije v něm asi obyvatel, a vozidla registrovaná v tomto kraji používají na poznávací značce písmeno

Datum:

Olomoucký kraj

- plocha kraje je asi 5200 km² a žije zde asi 650 tisíc obyvatel
- jedná se o kraj, který se nachází na území střední Moravy a také v horském pásmu Jeseníků v oblasti Slezska
- je zde 5 okresů – Olomouc, Přerov, Prostějov, Šumperk a Jeseník
- georeliéf: Hornomoravský úval, Moravská brána, Chříby, Podbeskydská pahorkatina, Dražanská vrchovina, Zábřežská vrchovina, Hrubý Jeseník, Rychlebské hory
- podnebí: teplé podnebí Hornomoravského úvalu, v kontrastu s tím jsou Jeseníky asi nejchladnější oblastí Moravy
- vodstvo: Morava, Bečva, Odra, Desná, Moravice, Haná
- CHKO: Litovelské Pomoraví, Jeseníky
- Hornomoravský úval je oblast s příznivými přírodními podmínkami (vyšší teploty, nižší srážky, převažující hnědozemě a černozemě), a proto se zde rozvinula intenzivní zemědělská výroba.
- Nejúrodnější částí této oblasti se říká Haná. Pěstují se zde obiloviny (pšenice, ječmen), dále cukrovka a chmel. Daří se i ovoci a zelenině. Podhorské oblasti Hrubého Jeseníku jsou zaměřeny na pěstování brambor a chov skotu.
- z nerostných surovin je významná těžba stavebních materiálů – vápenec na Hranicku, písky a štěrky podél toků Bečvy a Moravy, na Zlatohorsku žula a dříve i drahé kovy
- v oblasti převažuje strojírenství, potravinářství a chemická výroba. Oblast je už od středověku hustě osídlená a je spojnicí mezi severem a jihem Evropy. Střediskem Hané je Olomouc (strojírenský a potravinářský průmysl, historické památky, Palackého univerzita). Město je i centrem katolické církve na Moravě a dlouhodobě soupeřilo s Brnem o pozici hlavního města Moravy.
- důležitou železniční křižovatkou je Přerov (potravinářství, chemický a strojírenský průmysl). Centrem Hrubého Jeseníku je Šumperk (textilní a strojírenský průmysl).
- známá je strojírenská výroba v Lutíně a nejstarší papírna u nás ve Velkých Losinách.

- dalšími velkými městy v oblasti jsou Prostějov (oděvní průmysl, potravinářství) Hranice na Moravě (elektrotechnika a stavební hmoty), Litovel, Uničov, Zábřeh na Moravě a Jeseník.
- nejsevernější část kraje Jesenícko je špatně přístupná a díky tomu i značně zaostalá a postižena vysokou nezaměstnaností.
- v červenci 1997 postihla oblast povodeň (řeky Morava a Bečva) s katastrofálními důsledky na krajinu, majetek i životy.
- významný je cestovní ruch, především v oblasti nejvyšších moravských hor Jeseníků, dále jsou zde památky v Olomouci (UNESCO), Svatý Kopeček u Olomouce, hrady Bouzov, Helfštýn, Sovinec, Šternberk, zámek Velké Losiny, Tovačov, nebo Zbrašovské aragonitové jeskyně, Javoříčské a Mladečské jeskyně a Hranická propast. Najdeme zde i lázně Jeseník, Teplice nad Bečvou, Velké Losiny, Bludov nebo Lipovou
- zajímavostí je Praděd – televizní vysílač, nejvyšší hora Moravy, Šerák – nejvýše položená rychlíková stanice a přečerpávací elektrárna Dlouhé Stráně, horská centra Červenohorské sedlo, Ramzová, Kouty nad Desnou.
- Z firem jsou zde: OP Prostějov, Sladovny Souflett Prostějov, Sigma Lutín, Precheza Přerov, Skanska DS Olomouc, Meopta Přerov, Moravskoslezské pivovary, Starorežná Prostějov, H.J.Heinz Zábřeh, Olma Olomouc, Mora Olomouc, Agrostroj Prostějov, Hanácká kyselka Horní Moštenice, Unis Uničov, MEZ Mohelnice, VOZ Šternberk
- oficiální krajské webové stránky nalezneme na adrese www.kraj-olomoucky.cz
- registrační značka kraje je M

Otázky a úkoly ke kapitole:

V čem je Olomouc dosud hlavním centrem Moravy a jak se jmenuje známé a důležité místo, s touto záležitostí spojené?

.....

Napiš, jakým pojmem se nazývá velmi úrodná oblast Hornomoravského úvalu v oblasti mezi městy Prostějov až Zábřeh na Moravě

- a) *Lužice* b) *Slovácko* c) *Horácko* d) *Valašsko* e) *Haná*

Vyjmenujte tři lázeňská střediska Olomouckého kraje:

.....

Je pravdou tvrzení, že je Olomoucký kraj krajem bez významných zásob nerostných surovin? ANO – NE

Které sídlo charakterizuje tento popis: *Město leží na řece Bečvě, leží na hlavním železničním koridoru a je i železniční křižovatkou. Ve městě je řada židovských památek a v těsném okolí města najdeme naši nejhlubší propast a významné jeskyně a lázně. Důležitá je i zdejší těžba vápence.*

.....

Významným průmyslovým oborem Olomouckého kraje je potravinářství. Vyber jedno sídlo, které s tímto oborem není spojeno:

a) Prostějov b) Litovel c) Lutín d) Hanušovice e) Olomouc

Na území Olomouckého kraje pramení důležitá řeka, která je hlavním tokem do Baltského moře z našeho území.

V okolí nejvyššího bodu kraje a celé Moravy, který měří má svůj pramen řeka D __ __ __, na jejímž toku je vybudována unikátní přečerpávací přehrada.....

Hlavním tokem kraje je řeka protékající přes nebo Kojetín.

Kraj má rozlohu, celkem okresů a žije v něm asi obyvatel, a vozidla registrovaná v tomto kraji používají na poznávací značce písmeno

Datum:

Moravskoslezský kraj

- rozloha kraje je 5555 km² a žije zde nejvíce obyvatel v ČR, 1,3 mil.
- jsou zde tyto okresy – Bruntál, Opava, Nový Jičín, Karviná, Frýdek- Místek a Ostrava
- východní část oblasti tvoří průmyslové Ostravsko a pohoří Moravskoslezské Beskydy, západní část pak méně hospodářsky rozvinuté Bruntálsko
- georeliéf: Ostravská pánev, Jeseníky, Moravskoslezské Beskydy, Jablunkovská brázda, Moravská brána.
- vodstvo: probíhá hlavní evropské rozvodí, řeky Odra, Opava, Ostravice, Olše
- nádrže Slezská Harta, Žermanice, Těrlicko
- podnebí: mírně teplé podnebí, chladné podnebí (oblast Hrubého a Nízkého Jeseníku, kolem Bruntálu, Moravskoslezské Beskydy)
- Ostravsko je tradiční průmyslovou oblastí, jejímž základem byla těžba černého uhlí. Dnes se těžba z Ostravy přesunula do oblasti Karviné a Frýdku-Místku. Toto nerostné bohatství mělo vliv na rozvoj hutnického průmyslu. Na něj navazuje energetika, výroba koksu a plynu, těžké strojírenství a chemický průmysl. Velká nabídka pracovních příležitostí způsobila přistěhování nových obyvatel.
- Převažuje zde městské osídlení. Vytvořila se tak průmyslová aglomerace Ostravy s dalšími sídly, často zcela novodobými (Bohumín, Havířov, Karviná, Orlová). Dalšími velkými městy jsou Třinec (hutnictví), Frýdek-Místek, Kopřivnice (strojírenství) a Nový Jičín.
- V současné době dochází ke snižování těžby uhlí a rušení nebo přestavbě starých průmyslových

závodů. Přestože značně vzrostla zaměstnanost ve službách, má oblast velkou míru nezaměstnanosti.

- V oblasti žije kromě česky mluvícího obyvatelstva také slovenská a polská národnostní menšina.

Polské obyvatelstvo žije převážně v historické oblasti Slezsko se středisky Opava a Český Těšín. Větší část Slezska patří dnes Polsku.

- Z důvodu mimořádné koncentrace průmyslu a lidí došlo v oblasti ke značnému poškození životního prostředí. Jde o znečištění ovzduší a vodních toků. Důlní činnost působí poklesy poddolovaných území, vznik hlušinových hald. Ostravsko se také nazývalo železné srdce státu.

- Zemědělství má k dispozici menší podíl orných půd, pouze v okolí Opavy jsou podmínky vhodnější. Převládá chov skotu a ovcí.

- Horské oblasti Jeseníků a Beskyd mají vhodné podmínky pro cestovní ruch. Slouží jako rekreační zázemí obyvatelům ostravské aglomerace. Jsou zde však patrné následky znečištění ovzduší hlavně v narušených lesních porostech

- Největšími městy v západní části této oblasti jsou Bruntál a Krnov

- Z přírodních a kulturních památek zde jsou Poodří, Beskydy, Jeseníky, Hukvaldy, Kravaře, Fulnek, Štramberk, Hradec nad Moravicí, Opava nebo Příbor, lázně Karlova Studánka nebo Darkov, lyžařské středisko Praděd – Ovčárna, Pustevny nebo Lysá Hora

- Firmy: ArcelorMittal Steel Ostrava, Vítkovice Steel Ostrava, Třinecké železárny, Hyundai Nošovice, ŽDB Bohumín, Jakl Karviná, TevaIvax Opava, OKD = NWR Ostrava, Kofola Krnov, Ostroj Opava, MCHZ Borzodchem Ostrava, Tatra Kopřivnice, Biocel Paskov, Válcovny plechu Frýdek Místek, Feron Ostrava, Romo Fulnek, Optimit Odry, Slezan Frýdek-Místek, Mlékárna Kunín, Masokombinát Martinov, Nowaco CZ Opava, Dalkia CZ, Autopal Nový Jičín, Kovohutě Břidličná

- oficiální krajské webové stránky nalezneme na adrese www.kraj-moravskoslezsky.cz
- registrační značka kraje je T

Otázky a úkoly ke kapitole:

Proč se dodnes Ostravsku říká ocelové srdce republiky a čím je způsobeno, že došlo k této koncentraci zrovna zde.

.....
Napiš, jaké město je hlavním centrem české části Slezska:

- a) *Kravaře* b) *Fulnek* c) *Opava* d) *Ostrava* e) *Hlučín*

Vyjmenujte dvě automobilky vyrábějící v Moravskoslezském kraji:

.....
Je pravdou tvrzení, že je Moravskoslezský kraj krajem s významným zastoupením obyvatelstva polské národnosti? ANO – NE

Které sídlo charakterizuje tento popis: *Město leží na řece Opavě v podhůří Jeseníků a je zároveň důležitým hraničním přechodem do sousedního Polska. Je známo tím, že zde sídlí česká firma vyrábějící u nás i v sousedních zemích velmi oblíbených nealkoholických nápojů.*

V blízkosti Ostravy najdeme významné mezinárodní letiště. Jak se jmenuje:

- a) Vratimov b) Šenov c) Bohumín d) Mošnov e) Příbor

Lázeňským centrem kraje je horské městečko V jehož blízkosti leží i známé a oblíbené lyžařské středisko pod Pradědem, které se jmenuje.....

Krajské město leží v pánvi podél řek Odry a, a pánev je která je místem těžby POVRCHOVÝM – HLUBINNÝM způsobem. Kraj má rozlohu, celkem okresů a žije v něm asi obyvatel.

Vozidla registrovaná v tomto kraji používají na poznávací značce písmeno

Datum:

Procvičovací hodina na téma kraje ČR V.:

K významným řekám (a-e) doplň správně města (1-5), která na nich leží.

a) Jihlava	1) Jeseník	
b) Bečva	2) Studénka	
c) Bělá	3) Třebíč	
d) Ostravice	4) Frýdek – Místek	
e) Odra	5) Přerov	

Je pravdou tvrzení, že z těchto tří krajů – Vysočina, Moravskoslezský a Olomoucký je Moravskoslezský kraj s převahou nejlidnatější? ANO – NE

K těmto turistickým atrakcím (a-e) doplň správně město (1-5), se kterými je spojujeme:

a) bazilika a židovská čtvrť	1) Ostrava
b) Svatý Kopeček	2) Velké Losiny
c) ruční papírna	3) Hranice na Moravě
d) Stodolní ulice	4) Olomouc
e) nejhlubší propast	5) Třebíč

řešení: 1 - 2 - 3 - 4 - 5 -

Jakou písmeno v registrační poznávací značce má automobil z Moravskoslezského kraje:

a) E b) M c) T d) P e) L

V jednom z těchto krajů najdeme řadu rozsáhlých jeskyní. Napiš, ve kterém kraji, vyjmenuj tři z těchto jeskynních systémů a napiš jména měst, u kterých je najdeme:

.....
.....
.....

K známé moravské firmě (a-e), přiřaď kraj, a dopiš město, ve kterém sídlí:

a) <i>KOFOLA</i>	město -	kraj-
b) <i>OLMA</i>	město -	kraj-
c) <i>SPORTEN</i>	město -	kraj-
d) <i>TATRA</i>	město -	kraj-
e) <i>SIGMA</i>	město -	kraj-

Do kterého kraje řadíme okres Bruntál?

.....

Datum:

Zlínský kraj

- rozloha kraje je 3960 km² a žije zde 600 tisíc obyvatel.
- nachází se na východě Moravy a sousedí se Slovenskem
- nachází se zde okresy Zlín, Vsetín, Kroměříž a Uherské Hradiště
- státní hranice prochází hornatinami Bílé Karpaty a Javorníky, na severu se nachází Hostýnsko-Vsetínská hornatina a část Moravskoslezských Beskyd, na jihu Dolnomoravský úval a na severozápadě Hornomoravský úval a ze západu pohoří Chřiby
- podnebí: úvaly – teplé podnebí, Karpatské vrchoviny a pahorkatiny – mírné; nejvyšší vrcholy – chladné
- vodstvo: Morava, Bečva, Olšava
- důležitá je těžba písků a štěrků v okolí Moravy
- jižní část patří mezi teplé a úrodné, zemědělsky intenzivně využívané oblasti naší republiky. Daří se zde kukuřici, cukrovce, pěstuje se vinná réva, teplomilné ovoce a zelenina. Hornatý sever pokrývají z velké části lesy. V nižších polohách se zde pěstují brambory a chová skot, v horských oblastech se chovají ovce. Napajedla a Tlumačov jsou centra chovu koní.
- celá oblast je poměrně hustě osídlena. Velká část obyvatel se hlásí k moravské národnosti a je zde největší podíl věřících, především katolíků
- k originalitě kraje přispívá i skutečnost, že se zde setkávají tři regiony - Haná, Valašsko a Slovácko
- velkým nedostatkem kraje je zanedbaná silniční síť, to komplikuje především tranzitní dopravu na

Slovensko

- průmysl na východní Moravě předstihl svým významem zemědělství
- významné je především strojírenství, chemický průmysl a dříve byl kraj spojován s výrobou obuvi.

Tradičním střediskem obuvnictví byl Zlín (po určitou dobu Gottwaldov) - Baťa, chemického průmyslu Otrokovice a Napajedla, strojírenství Vsetín

- centrem jižní části Hané je Kroměříž, pro svou architekturu nazývaná Hanácké Atény
- v lázních Luhačovice se léčí nemoci dýchacího ústrojí a stáčí se zde minerální voda Vincentka
- středisky Valašska jsou Rožnov pod Radhoštěm (skanzen), Vsetín a Valašské Meziříčí
- v jižní části této oblasti na Slovácku jsou města Uherské Hradiště a Uherský Brod, celá oblast je

známa svým folklórem. V kraji je velmi zachovalá příroda, především hory Vsetínska a biosférická rezervace Bílé Karpaty

- z významných památek zde najdeme Kroměříž – centrum a arcibiskupské zahrady jsou chráněny UNESCO, dalšími jsou Zlín, proslavený funkcionalistickou architekturou a mezinárodním dětským filmovým festivalem, hrad Buchlov, nejdůležitější poutní místa Velehrad a Hostýn, Valašský skanzen v Rožnově pod Radhoštěm, ZOO Lešná, zámky Buchlovice, Vizovice, Bojkovice nebo secesní lázně Luhačovice

- velkou tradici má folklór - jízda králů (Hluk, Kunovice) a výroba ovocných pálenek, hlavně slivovice
- Firmy: Deza Valašské Meziříčí, Novesta Zlín, ZPS Tajmac Zlín, Barum Continental Otrokovice,

Fatra Napajedla, Hamé Babice u Uh. Hradiště, Colorlak Staré Město u Uh. Hradiště, Magneton Kroměříž, Ton Bystřice pod Hostýnem, Yoplait Slušovice, Pilana Hulín, Masna Kmotr Kroměříž, Tescoma Zlín, Česká Zbrojovka Uh. Brod, Technoplast Chropyně, Rudolf Jelínek Vizovice, Ateliéry Zlín, Kordárna Velká nad Veličkou, Slovácké stojírny Uh. Brod

- oficiální krajské webové stránky nalezneme na adrese www.kraj-zlinsky.cz
- registrační značka kraje je Z

Otázky a úkoly ke kapitole:

O kterém městě mluvíme: *Město leží na řece Moravě v Dolnomoravském úvalu a je důležitou dopravní křižovatkou. V okolí města najdeme naše nejvýznamnější poutní místo a také pohří se známým hradem. Koná se zde filmový festival Letní filmová škola a hraje se zde i první fotbalová liga.*

.....

Napiš, jaké město je hlavním centrem výroby pneumatik u nás i v Evropě:

a) Chropyně b) Uherský Brod c) Otrokovice d) Napajedla e) Koryčany

Napiš, jakým jménem byl v době komunismu pojmenován Zlín:

Je pravdou tvrzení, že je Zlínský kraj naším hlavním centrem výroby obuvi? ANO – NE

Které sídlo charakterizuje tento popis: *Město leží ve Vizovické vrchovině a je zde i přehradní nádrž. Jedná se o nejvýznamnější moravské lázně se slavným pramenem Vincentka. Město má také originální architekturu od Dušana Jurkoviče.*.....

Napiš, jakým pojmem se nazývá národopisná úrodná oblast jižní části kraje ležící v Dolnomoravského úvalu:

a) Lužina b) Slovácko c) Horácko d) Valašsko e) Haná

Centry chovu koní v kraji jsou a V blízkosti krajského města najdeme známou zoologickou zahradu a v pohoří je dominantou krásný hrad Buchlov.

V blízkosti města Uherské Hradiště leží naše nejdůležitější a hlavní poutní místo

Kraj má rozlohu, celkem okresy a asi obyvatel, vozidla registrovaná v tomto kraji poznáme podle písmene na značce.

Kraj je spojován i s firmou a rodinou jménem

Datum:

Jihomoravský kraj I.

- **rozloha:** 7196,5 km² (4. místo v ČR)
- **počet obyvatel:** 1,132.563 obyvatel (3. místo v ČR, cca 11 % obyvatel státu, k 31.12.2006)
- **hustota osídlení:** cca 157 obyvatel/km²
- **počet měst:** 47 + statutární město Brno (cca 370.000 obyvatel)
- **okresy:** 7 - Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov, Znojmo
- **nejvyšší bod:** Čupec (819 m n. m.)
 - **nejnižší bod:** soutok řek Moravy a Dyje u Lanžhota (150 m n. m.)
 - registrační značkou kraje je B
 - hejtmanem kraje je Michal Hašek
 - díky své výhodné poloze na soutoku velkých řek, teplému klimatu a úrodné půdě byla na území našeho státu osídlována nejdříve
- oblast tvoří Brněnská vrchovina, Dyjskosvratecký úval a Pavlovské vrchy, Dolnomoravský úval, Středomoravské Karpaty, Českomoravská vrchovina, Dražanská vrchovina, Vyškovská brána, Bílé Karpaty
- vodstvo: Morava, Jihlava, Jevišovka, Svratka, Litava, Dyje, Svitava, Novomlýnské nádrže

- podél velkých řek jižní Moravy bývaly lužní lesy - nyní značně zničeny, vápencové pohoří Pavlovské vrchy a Bílé Karpaty jsou biosférickou rezervací UNESCO. V okolí Znojma najdeme i náš nejmenší národní park Podyjí. V severním okolí Brna vyniká CHKO Moravský kras.
- Jižní Morava patří k nejteplejším územím našeho státu, srážek je v této oblasti méně, především v Dyjskosvrateckém úvalu vinou srážkového stínu Českomoravské vrchoviny. V této části je kolem 400 mm srážek ročně, na severu kraje množství roste až k 600 mm.
- surovinová základna je pestrá. Nachází se zde ložiska zem. plynu a ropy- Břeclavsko a Hodonínsko, na Hodonínsku lignit, na Tišnovsku a Brněnsku vápenec a po celém území kraje stavební suroviny a jíly.
- intenzivní rostlinná výroba produkuje, kromě tradičních obilovin (pšenice, ječmen), kukuřice a cukrovky, také teplomilné rostliny, ovoce (meruňky, broskve), zeleninu (okurky) a specialitou jižní Moravy je především vinohradnictví -96 % všech vinic v ČR, pro kraj je typické množství malých producentů vína a vinných sklepů. Severní oblasti kraje jsou významným centrem lesnictví a produkce dřeva
- patří k nejhustěji osídleným územím ČR, pro jižní část jsou typické velké vesnice. Mnoho obyvatel se hlásí k moravské národnosti – 17,5 % a k římskokatolické církvi – 48 %. Vzdělaností se obyvatelé Jihomoravského kraje zařazují na druhé místo ve státě, v kraji působí 12 vysokých škol, kde studuje přes 60 000 studentů.
- největší města: Brno-370 tis., Znojmo-36 tis., Hodonín-27 tis., Břeclav-26 tis., Vyškov-22,5 tis., Blansko-20,5 tis., Kyjov-12,5 tis., Veselí nad Moravou-12 tis., Boskovice-11 tis.
- na území kraje se narodilo nebo působilo mnoho významných osobností, jenom například T.G. Masaryk, J.G. Mendel, V. Kaplan, bratři Mrštíkové, J. Mahen, L. Janáček, Lichtenštejni..

Otázky a úkoly ke kapitole:

O kterém městě mluvíme: *Toto velké okresní pohraniční město leží na řece Dyji a je důležitou dopravní křižovatkou. V okolí města najdeme naši významnou archeologickou lokalitu a také velké plochy lužních lesů.*.....

Druhým nejlidnatějším městem JM kraje je:

- a) Blansko b) Vyškov c) Znojmo d) Tišnov e) Břeclav

Napiš, jak se jmenují nejnižší a nejvyšší body kraje a jakou mají nadmořskou výšku:

.....
Je pravdou tvrzení, že se na území Jihomoravského kraje rozkládá národní park? ANO – NE

Napiš, které suroviny a kde se ve významném množství těží na území Jihomoravského kraje:

.....
.....
Specialitou jižní Moravy je vinařství. Na jejím území se nachází:

a) 50% našich vinic b) 96% vinic c) 100% vinic d) 75% vinic e) 36% vinic

Kraj má rozlohu km², celkem okresů -

.....
a celkem měst.

Žije v něm asi obyvatel, což ho v rámci republiky staví na místo.

Vozidla registrovaná v tomto kraji poznáme podle písmene na značce.

V čele kraje stojí hejtman

Působila zde řada významných osobností, například nebo

Krajským městem je s tisíci obyvatel.

Datum:

Jihomoravský kraj II., město Brno

- v průmyslové výrobě má dlouholetou tradici strojírenský, textilní, stavebních hmot a potravinářský průmysl
- strojírenský průmysl je rozšířen i v S okolí Brna (Adamov, Blansko, Kuřim)
- okresním městem je Vyškov, spojen především s umístěním vojenského výcvikového prostoru
- významnými středisky při hranicích s Rakouskem je Znojmo, Mikulov a Břeclav, oblasti, které mají především zemědělský charakter
- na východě kraje je okres Hodonín s největší nezaměstnaností v kraji na úrovni 16 %.
- rozvoji cestovního ruchu slouží nejvíce oblast Moravského krasu se známou propastí Macochou a řadou přístupných jeskyní, známé Slavkovské bojiště s Mohylou míru, hrad Pernštejn na Tišnovsku a oblasti kolem vodních nádrží – Vranovské, Brněnské a Novomlýnských, zámky Milotice, Vranov, Mikulov, Slavkov, Rájec, Lysice, Bučovice
- na území kraje jsou i dvě velmi cenné památky UNESCO- Lednicko - Valtický areál a vila Tugendhat v Brně
- rovněž pohostinnost zdejších obyvatel a zachovávání lidových tradic především na venkově a v oblasti Slovácka láká na jih Moravy mnoho turistů a po Praze a Karlovarském kraji se jedná o nejnavštěvovanější kraj

- náš kraj se také může pochlubit tím, že je zde nejslunečněji v ČR, žije zde nejvíce starousedlíků, je zde nejvíce vinic, má největší folklórní tradici a celkově je druhým nejlepším krajem pro život v republice po jižních Čechách

- Firmami na území kraje jsou Gumotex Břeclav, Moravské naftové doly Hodonín, Metra Blansko, Fosfa Břeclav, Pegas Znojmo, Celestica Ráječko, TOS Kuřim, AMP Tyco Kuřim, Českomoravský cement-Cementárna a vápenka Mokrá u Brna, Signum Hustopeče, Vetropack Moravia Glass Kyjov, Brněnské papírny, Znovín Znojmo

Brno

- střediskem oblasti je Brno (www.brno.cz), s plochou 230 km², druhé největší město České republiky s 367 tisíci obyvatel a velkou aglomerací, která čítá téměř 600 tisíc obyvatel

- primátor Roman Onderka
- ve městě je řada strojírenských, chemických a textilních závodů
- brněnské veletrhy jsou u nás nejdůležitější a svým významem překračují středoevropský region
- Masarykova univerzita, Vysoké učení technické, Vysoká škola veterinární a Mendelova zemědělská a lesnická univerzita mají zastoupení fakult všech směrů. Dále je Brno centrem vysokého vojenského a uměleckého školství

- je důležitou dopravní křižovatkou tranzitní dálniční, železniční a letecké dopravy - nese označení Město uprostřed Evropy

- postiženo i mnoha negativy: nadprůměrnou nezaměstnaností, zanedbaností infrastruktury i kriminalitou a zanedbaností jižní části města

- hlavním centrem justice v naší zemi (Nejvyšší soud, Ústavní soud, Nejvyšší státní zastupitelství, úřad Ombudsmana)

- Firmy: BVV, Imos, ŽS, První brněnská strojírna, Královopolská, ABB, Nová Mosilana, Šmeral-Ekol, Zetor, Honeywell CZ, Ahold CZ, Konica-Minolta CZ, Student Agency, Starobrna, SAKO, DPMB, BenQ, Siemens CZ, Delta pekárny, Penam

Otázky a úkoly ke kapitole:

Na území Brna se každoročně v srpnu koná u nás nejvýznamnější sportovní akce. Jaká a jak se jmenuje velký areál, kde se akce koná?

.....

Mezi univerzity a vysoké školy v Brně je chybně zařazena jedna. Která:

a) Univerzita obrany

b) Mendelova zemědělská a lesnická univerzita

c) Vysoké učení technické

d) FAMU

e) Masarykova univerzita

.....
Je pravdou tvrzení, že v Brně sídlí Nejvyšší a Ústavní soud? ANO – NE

Napiš, které památky UNESCO najdeme v Jihomoravském kraji:
.....

Brno je významné celoevropské centrum v jednom oboru cestovního ruchu. Jakém? (slouží mu velký areál přímo ve městě)
.....

Vyjmenujte čtyři významné historické památky města Brna.
.....
.....

Město Brno má rozlohu km², celkem obyvatel a se svým okolím tvoří velkou
....., do které řadíme například Šlapanice, Kuřim nebo Modřice. V ní žije celkem obyvatel.

V čele města stojí, kterým je Roman Onderka. Díky své poloze si vysloužilo označení město

..... je dopravním uzlem, spojuje dálnice a, významné je i mezinárodní letiště v městské části

Z brněnských firem jsou známé například
.....
.....

Datum:

Procvičovací hodina na téma kraje ČR VI.:

K významným řekám oblasti (a-e) doplň správně města (1-5), která na nich leží.

a) Svitava	1) Uherský Brod	
b) Dřevnice	2) Strážnice	
c) Dyje	3) Blansko	
d) Olšava	4) Břeclav	
e) Morava	5) Zlín	

Je pravdou tvrzení, že z má Zlínský i Jihomoravský kraj stejný počet památek zapsaných v seznamu UNESCO? ANO – NE

K těmto turistickým atrakcím (a-e) doplň správně město (1-5), se kterými je spojujeme:

a) Květná zahrada a arcibiskupský zámek	1) Brno
b) Valašský skanzen	2) Znojmo
c) Svatý kopeček a jeskyně na Turoldu	3) Rožnov pod Radhoštěm

d) hrad Veveří

4) Kroměříž

e) románská rotunda

5) Mikulov

řešení : 1 - 2 - 3 - 4 - 5 -

Jakou písmeno v registrační poznávací značce má automobil z Jihomoravského kraje:

a) B

b) M

c) T

d) J

e) K

Jak se jmenují tři důležitá poutní místa naší republiky, které najdeme na jižní a východní Moravě:

.....
K známé moravské firmě (a-e), přiřaď kraj, a dopiš město, ve kterém sídlí:

a) DEZA

město -

kraj-

b) GUMOTEX

město -

kraj-

c) ČESKÁ ZBROJOVKA

město -

kraj-

d) HAMÉ

město -

kraj-

e) SIGNUM

město -

kraj-

Které jedno jihomoravské město je nazýváno našim hlavním městem vína a sídlí zde i Národní salón vín:

a) Bzenec

b) Hustopeče

c) Židlochovice

d) Valtice

e) Velké Pavlovice

Datum:

Opakovací hodina na téma kraje Moravy a Slezska:

K významným moravským řekám (a-e) doplň správně města (1-5), která na nich leží.

a) Svatka

1) Kroměříž

.....

b) Jihlava

2) Ivančice

.....

c) Bečva

3) Znojmo

.....

d) Dyje

4) Valašské Meziříčí

.....

e) Morava

5) Brno

.....

Je pravdou tvrzení, že je Zlínský kraj nejmenší a nejméně lidnatý z celé Moravy? ANO – NE

K těmto turistickým atrakcím Moravy (a-e) doplň správně kraj (1-5), se kterými je spojujeme:

a) zámek Hradec nad Moravicí

1) Vysočina

b) renesanční zámek Telč

2) Zlínský

c) minaret v Lednici

3) Olomoucký

d) skiareál Kouty nad Desnou

4) Jihomoravský

e) zámek Bojkovice

5) Moravskoslezský

řešení : 1 - 2 - 3 - 4 - 5 -

Jakou písmeno v registrační poznávací značce má automobil z kraje Vysočina:

a) E b) M c) T d) J e) L

Vyjmenuj 5 CHKO na území Moravy a Slezska:

Napiš jméno, výšku a pohoří, ve kterém se nachází nejvyšší vrchol Moravy:

K známé moravské firmě (a-e), přiřaď kraj, a dopiš město, ve kterém sídlí:

a) HYUNDAI	město -	kraj-
b) ŽĎAS	město -	kraj-
c) BARUM CONTINENTAL	město -	kraj-
d) STUDENT AGENCY	město -	kraj-
e) MORA	město -	kraj-

Je pravdivé tvrzení, že je Brno nejlidnatějším městem Moravy? ANO - NE

Datum:

Okres Brno - venkov

- rozloha 1092 km² a 190 000 obyvatel
- okres Brno-venkov vytváří kruhový prstenec okolo města Brna a vně hraničí se šesti okresy jižní

Moravy

- nemá vlastní okresní město a část sídel jeho okresních orgánů jsou rozmístěny na území města Brna
- přírodní podmínky jsou značně rozdílné, nadmořská výška se pohybuje od 180 m na jihu až do 562 m na severu
- náleží do mírně teplé až teplé, sušší klimatické oblasti s průměrnou roční teplotou v jižní části okolo 9,5 °C, v severozápadní části kolem 8,2 °C a s průměrným ročním úhrnem srážek okolo 490 mm
- z geomorfologického hlediska zaujímá největší část okresu Brněnská vrchovina, kterou tvoří 3 celky, Boskovická brázda, Bobravská a Dražanská vrchovina. Jižní část okresu tvoří rovinatá krajina Dyjskosvrateckého úvalu a na západě částečně zasahuje do okresu Českomoravská vrchovina (Hornosvratecká a Křižanovská vrchovina)
- okres patří do povodí řeky Svatky, jejími největšími přítoky jsou Loučka, Kuřimka, Svitava, Bobrava, Litava a Jihlava s přítoky Oslavou a Rokytou.
- počátky prvního osídlení jsou z mladší doby kamenné
- na celkové rozloze se podílely 56,3 % zemědělská půda, 33,0 % lesní půda, 0,9 % vodní plochy, 2,0

% zastavěné plochy a 7,8 % ostatní plochy

- v okrese se nachází 12 měst: Ivančice, Kuřim, Modřice, Oslavany, Pohořelice, Rajhrad, Rosice, Šlapanice, Tišnov, Zbýšov, Újezd u Brna a Židlochovice) a 187 obcí – nejvíce ze všech okresů v ČR
- přes rozvoj průmyslové výroby má okres, hlavně jihovýchodní část, zemědělský charakter a to především díky výborným půdním a klimatickým podmínkám.
- k významným průmyslovým podnikům náleží Cementárny a vápenky Mokrá, Juli Motorenwerk Moravany, Hartmann Rico Veverská Bitýška, TOS Kuřim, AMP Tyco Kuřim, Kovolit Modřice, Nordgen Modřice, Bachl Modřice, IVACAR Ivančice, Slévárna Kuřim, Tero Rosice, Brněnské papírny Předklášteří, RETEX Ivančice, Weineberger Šlapanice, Šlapanické papírny Šlapanice, XELA-YTONG Hrušovany u Brna, LANATEX Ivančice.
- vzhledem k převládajícím severozápadním větrům je průmyslovými exhalacemi a zplodinami města Brna nejvíce ovlivněno životní prostředí východní a jihovýchodní části okresu a dále se na znečišťování ovzduší podílejí průmyslové oblasti okresu Ivančicko, Kuřimsko, Rosicko a Tišnovsko. Znečištění toků je největší na Svratce a Jihlavě.
- silniční a železniční síť okresu prochází veškerá tranzitní přeprava pro město Brno. Nejvýznamnější je dálnice Praha-Brno-Břeclav a železniční tratě z Brna do Břeclavi, Jihlavy, Přerova, České Třebové, Znojma a Havlíčkova Brodu.
- k nejznámějším kulturně historickým objektům přesahujícím rámec okresu se řadí hrad Pernštejn, cisterciácký klášter "Porta Coeli" v Předklášteří, benediktinský klášter v Rajhradě, Mohyla míru na Prackém kopci, zámek v Židlochovicích a zřícenina premonstrátského kláštera "Rosa Coeli" v Dolních Kounicích. K vyhledávaným rekreačním oblastem patří Tišnovsko, Ivančicko, Dolní Kounicko, Moravský kras a obce v okolí Brněnské přehrady.

Otázky a úkoly ke kapitole:

Na území okresu Brno venkov se nachází celkem 12 měst. Vyjmenuj je:

.....

.....

.....

Mezi významné toky, které protékají naším okresem, je chybně zařazen jeden, který?

- a) Litava b) Bobrava c) Loučka d) Svratka e) Morava

Je pravdou tvrzení, že okresním městem okresu Brno- venkov je Brno? ANO – NE

Napiš, které 4 významné památky najdeme na území okresu Brno-venkov:

.....

.....

.....

Je pravdivé tvrzení, že počet obcí v okrese Brno- venkov ne nejvyšší ze všech okresů našeho státu? ANO -
NE

K známé firmě vyrábějící v našem okrese (a-e), přiřaď místo, ve kterém sídlí:

a) HARTMANN RICO	místo -
b) BACHL	místo -
c) TOS	místo -
d) XELA	místo -
e) KOVOLIT	místo -

Okres Brno – venkov má rozlohu km², celkem obyvatel a se svým tvarem tvoří prstenec kolem a sousedí se všemi okresy kraje s výjimkou jediného okresu

Nadmořská výška se pohybuje v rozmezí až metrů nad mořem.

Průměrné roční teploty dosahují rozpětí a roční množství srážek je asi mm.

Největší část okresu patří k vrchovině a na jihu se rozkládá především

úval s nejvyšším bodem, kterým je vrchol kopce, který se tyčí nad Židlochovicemi a dosahuje 355 m.n.m.

Datum:

Region Židlochovicko

- jedná se o oblast jižně od Brna na území okresu Brno-venkov
- v celé oblasti žije asi 28 tisíc lidí v celkem 26 obcích
- v regionu jsou obce: Blučina, Bratčice, Holasice, Hrušovany u Brna, Ledce, Malešovice, Medlov, Měnin, Moutnice, Nesvačilka, Nosislav, Odovice, Opatovice, Otmarov, Popovice, Přisnotice, Rajhrad, Rajhradice, Sobotovice, Syrovice, Těšany, Unkovice, Vojkovice, Žabčice, Žatčany a Židlochovice
- internetovou prezentaci regionu nalezneme na adrese www.zidlochovicko.cz

Židlochovice

- město s 3200 obyvateli
- leží na soutoku Svratky a Litavy (Cézavy) 18 km jižně od Brna
- v nadmořské výšce 190 m.n.m
- někdy se též honosí názvem „Sluneční město“
- první písemná zmínka pochází z roku 1226 a městem jsou od roku 1873
- byly ve vlastnictví Žerotínů, Dietrichštejnů, Sinzendorfů a Habsburků
- nejstarší památkou města je zvonice – z konce 14. století, další výraznou stavbou města je kostel Povýšení sv. Kříže a sochy zhotovené z pískovce lánaného na kopci Výhon, současná radnice navazuje na stavbu z roku 1559, k nejstarším domům patří Švestkův dům na ulici Strejcův sbor a žerotínská hrobka, která byla ale postupně zničena

- hlavní historickou dominantou města je však zdejší zámek v empírovém slohu, letní sídlo prvního prezidenta republiky T.G. Masaryka. V současnosti slouží zámek k reprezentačním účelům státu a je spravován státním podnikem Lesy ČR. Na zámek navazuje přístupný, památkově chráněný park v anglickém stylu
- roku 1836 postaven první cukrovar ve střední Evropě, v roce 1864 byl ve zdejším cukrovaru zaveden poprvé moderní způsob výroby cukru a také zde bylo poprvé v našich zemích roku 1880 zavedeno umělé osvětlení → nyní je areál přeměněn na obytnou zónu
- město proslulo pěstováním vinné révy, meruněk a broskví a také chovem zvěře a především bažantů v okolních oborách, naše město proto navštěvuje také řada fandů myslivosti i z ciziny
- kopec Výhon je nejvyšším bodem Dyjskosvrateckého úvalu a dominantou krajiny jižně od Brna, prochází jím nenáročná naučná turistická stezka, kde se mohou zájemci dozvědět více i o zdejších archeologických nálezích nebo o fauně a flóře
- na vrcholu kopce stojí od srpna 2009 15 m vysoká Akátová rozhledna
- postupně se rozvíjí i turistický ruch, především spojený s cyklostezkou Brno-Vídeň
- město poskytuje pro celý mikroregion administrativní – obec s rozšířenou působností, kulturní, školskou (gymnázium, ZŠ, LŠU, zdravotnickou (poliklinika), obslužnou a dopravní funkci. Ve městě je rozšířena menší průmyslová činnost
- v čele města stojí starosta Vlastimil Helma
- Z hlavních firem jsou to Lesy ČR - lesní závod Židlochovice, Dřevomonta, Karlova pekárna, Adosa, Oseva, zahradnictví Hortis, Papírny Moudrý, Paves, Draft, drůbežárna Xaverov, výroba obuvi Bedřichová
- Oficiální webová adresa města je www.zidlochovice.cz

Otázky a úkoly ke kapitole:

Napiš, kolik lidí žije v regionu Židlochovicko, kolik obcí do něj patří a vyjmenuj deset z nich:

.....

.....

.....

.....

Mezi významné památky našeho města je chybně zařazena jedna, která?

- a) empírový zámek b) zvonice c) kostel sv. Floriána d) Švestkův dům e) žerotínská hrobka

Je pravdou tvrzení, že jsou Židlochovice městem s rozšířenou působností? ANO – NE

Napiš, které 4 významné firmy najdeme v našem městě:

.....

.....
Je pravdivé tvrzení, že počet obyvatel v Židlochovicích je vyšší jak 5000? ANO - NE

Mezi významné rody, v jejichž vlastnictví bylo židlochovické panství je chybně zařazen jeden, který?

- a) Habsburkové b) Lichtejnšteinové c) Žerotínové
d) Dietrichšteinové e) Sinzendorfové

Město Židlochovice leží v nadmořské výšce, asi 18 kilometrů jižně odna
soutoku řeky a Leží na úpatí kopce, který je nejvyšším
bodem Na jeho vrcholu je od roku 2009 postavena
..... s výškou metrů.

V čele města stojí starosta pan

Svému okolí poskytují funkci

Datum:

Opakovací hodina na téma Jihomoravský kraj, Brno a náš region:

K významným jihomoravským řekám (a-e) doplň správně města (1-5), která na nich leží.

a) Svatava	1) Blansko	
b) Haná	2) Strážnice	
c) Svitava	3) Znojmo	
d) Dyje	4) Vyškov	
e) Morava	5) Tišnov	

Je pravdou tvrzení, že jsou součástí regionu Židlochovicko i obce Moutnice a Těšany? ANO – NE

K těmto turistickým atrakcím jihu Moravy (a-e) doplň správně sídlo (1-5), se kterými je spojujeme:

a) vila Tugendhat	1) Boskovice
b) gotická rotunda	2) Vyškov
c) klášter Porta Coeli	3) Znojmo
d) westernové městečko	4) Brno
e) Dinopark	5) Tišnov-Předklášteří

řešení: 1 - 2 - 3 - 4 - 5 -

Vyjmenuj 3 CHKO na území Jihomoravského kraje:

.....

.....

.....
Napiš jméno rozhledny, která se nachází na nejvyšším bodě kopce Výchony a v jaké nadmořské výšce ji najdeme.....

O kterém městě mluvíme: *Město leží v okrese Brno-venkov na soutoku Jihlavy, Oslavy a Rokytné.*

Z hlediska povrchu je na rozhraní Boskovické brázdy a Bobravské vrchoviny a v okolí se nachází i náš vytěžený černouhelný revír. Narodili se zde Vladimír Menšík, jehož jméno nese i nedaleká rozhledna, anebo Alfons Mucha.....

Je pravdivé tvrzení, že je v Židlochovicích střední škola? *ANO – NE*

Vyjmenujte čtyři významné historické památky na okrese Brno-venkov.

.....
.....
.....
.....